

SLOVENSKI NAROD.

Na vsak dan zvečer, izmiki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo na vsa leta 26 K, na pol leta 13 K, na četrt leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, na pol leta 12 K, na četrt leta 6 K, na en mesec 2 K. Kdor hodi sam po pošti, plača za vsa leta 22 K, na pol leta 11 K, na četrt leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od petorostopne petit-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvolje frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Bratom v pozdrav!

Iz kraljevega svobodnega Belgrade, kjer se družijo sinja naša Sava, mogočno Donavo, iz belega Zagreba staroslavne zemlje hrvatske dobajajo danes k nam mili gostje, naši bratje po krvi in jeziku — Srbi in Hrvati.

Prihite k nam, da si ogledajo rodno našo zemljo slovensko, pridejo k nam, da bodreš stisnejo roko svojemu bratu, ki stoji, vihteč svoj meč proti dvostrokemu sovražniku, hrabro in vztrajno na braniku za sveto stvar slovensko, dospo k nam, da se poklonijo manom onega našega duševnega velikana, čigar zasluga je, da je v Sloveniji, ki so jim jelo že pešati sile in kloniti moči, zaplalo novo življenje, da se je iz njih rodil narod — »prerojen ves, nov«, — in da čigar spomenik se pripravlja naša bela Ljubljana, da položi jutri na črtnik zadnji svoj obol.

Pozdravljeni, bratje, iskreno dobrodošli v naši sredini!

Slovenska naša Ljubljana hiti vam kipečih src nasproti, da vas pozdravi, da vas bratski pritise na srce, narod slovenski vam nudi v presrečni pozdrav svojo žuljavo desnico, ki je postala težka in neokretna v bojih proti ljutim sovragom.

Bodite pozdravljeni, junaški Srbi, sprejmite naš presrečni pozdrav, vi-tetki Hrvatje!

Burneje nam polje po žilah naša kri, živeje nam bije srce, ko stiskamo roke in pritiskamo na prsi vas, ki ste prišli k nam, da nam zagotovite svojo gorko bratsko ljubav in nas podprete v našem trdem boju.

Hvala vam, da niste pozabili Benjamina med vami — Slovenca!

Zle usode vihar in udar odcepil in oddelil ga je od vas, izpostavil ga je napadom in navalom dveh močnih in oholih sovražnikov, proti katerim že v tisočletni borbi gubi svoje življenske sile. Ločeni od vseh, navezan zgolj sam nase in oprt samo na svojo pest, kaj čuda, ako so narodu slovenskemu jelo pešati

sile, ako mu je v neenakem boju jel kloniti duh in ga hoče že navdati tiha resignacija.

Med tem pa stega vedno smejeje svoje grabežljive prste oholi tujec po naši zemlji slovenski in računajoč na našo slabost, se že pripravlja, da zapoje mrtvaško pesem na grobu zadnjega Slovenca.

Ozrite se naokrog, pogledajte to ped zemlje slovenske, rodno našo grudo slovensko.

Kje na svetu ji najdete enake?

S snegom pokriti orjaki sivih gor, med njimi staroslavni slovenski očiak Triglav, zro doli na vas, cvetoče poljane, temni lesi, pestre doline in ravni, posejana s množico mest, trgov in vasi, se razprostirajo pred vašimi očmi, vinorodne gorice se vam smejo nasproti, v daljavi se blešče čarokrasna jezera, podzemeljska čudesa zre strmeče vaše oko, doli na jugu pa se neutešno zaganja v skalovito obrežje peneče se valovje Adrijanskega morja — vidite, to je naš zemeljski raj, kjer prebiva bratski vaš rod, to je naša domovina slovenska!

In ta naša zemlja, polna krasot, čudes in divot, kjer prebiva od nekdanj naš rod, naj bi postal plen našim sovragom?

Ne in ne, nikdar se ne sme to zgoditi!

Še stoji Slovenec krepak na braniku, še mu je neizkran meč in še mu je silna desnica.

In če mu je morda navidezno že klonil duh in jela pojemati bojna energija, zaplalo mu je sedaj novo življenje v njegovih žilah, mladeniške sile se mu vračajo, nada boljše in lepše bodočnosti se mu je vselila v srce, ko vidi, da v svojem boju ni več sam, da stoji za njim neštete armade, ki jim bije srce v enakih ljubezni za ta mali kotiček sicer prostrane zemlje slovenske.

Doli na slovanakem vzhodu po-ka že zora, na obzorju pa sveti blesteča zvezda, katere lesk že sega od srbskega vzhoda do slovenskega zstona.

Jugoslovenska zajednica je tista svetla zvezda, ki nas vodi k skupnemu našem cilju.

Temna noč je pokrivala naše obzorje, tavalimo v temi in brat ni poznal rodnega svojega brata; a sedaj se že jasni, na obzorju so že vidne silhuete boljše bodočnosti in morda ni več daleč čas, ko nam s slovenskega vzhoda zažari naš veliki dan!

Pozdravljamo iz srca vas, sinovi Zvonimirjevi, in vas, junaški potomci Dušanovi. Bodite prepričani, da vam bije srce vsega slovenskega naroda v gorki ljubezni nasproti in da vas sprejema bela Ljubljana z odprtimi rokami v svojo sredino kot rodne brate istega duha, istega jezika in iste krvi!

In ko se boste vračali na rodna svoja tla, povejte svojim rojakom, da biva daleč gori na zapadu, kjer tone za gorami zlato solnce, ob vznožju snežnih Alp, mali slovenski narod, ki brani, stoječ neprestano na bojnih okopih, kot predstraža slovenski Balkan pred tujim navalom in katerega v trdem, neenakem boju za rodno svojo grudo krepi in bedri edino vzvišena ideja slovenske vzajemnosti in jugoslovenske zajednice.

Doma naj vas spominja bistra naša Sava, ki s srebrnim svojim trakom veže in spaja zemlje slovenske, hrvatske in srbske v eno celoto, da je nas vseh spas v bratski ljubavi in slogi in v protistranskem sporazumljenju in da bo narod slovenski mogel vztrajati v težki svoji borbi samo dotlej, dokler bo vedel, da stojita za njim kot eden mož brata Srb in Hrvat!

Ta ideja nam hodi zvezda-vodnica, ta nam kaže pot v obljubljeni in zaželjeni deželo svobode in napredka.

Z vzhoda se že žari in skoro nam morda že napoči zaželjeni naš veliki dan!

V to ime pozdravljeni vnovič, bratje, iskreno dobrodošli v naši sredini!

Pisma iz Hrvatske.

Zagreb, 13. julija.

(Opozicijska koalicijska. — Kaj store klerikalci? — Madjaroni se pripravljajo.)

Od kar je ponesrečila akcija dr. Franka, da se pod njegovo egido izjavijo vsi narodni zastopniki iz Dalmacije, Slovenije, Istre in Hrvatske o križi na Ogrskem in da se iz tega vodi koalicijska za volitve, od tedaj napreduje z živahnostjo tempom misel o koalicijskih vseh sorodnih opozicijskih strank.

Kakor čujem iz zanesljivega vira, so se že v nedeljo zbrali v Zagrebu glavni zastopniki hrvatske stranke prava, srbske samostalne in hrvatske napredne stranke, da se dogovore, katere stranke naj povabijo na skupne konference.

Najtežje je, določiti stališče napram stranki dr. Franka. Srbi in naprednjaki so že določili svoje stališče — oni namreč ne pojdejo za nobeno ceno s Frankovci in s klerikalci. Ali v hrvatski stranki prava je mnogo elementov, ki so naklonjeni koalicijski s Frankovci. En vzrok je ta, da so si po svojih nazorih dosti sorodni, drugi pa ta, da razpolagajo hrvatska stranka prava in Frankovci največ samo z okraji v sami banovini, posebno v Zagorju, pa je zato obema strankama na tem, da pride do kompromisa za volitev. Srbi in naprednjaki imajo druge kraje in kaže se da izvemšči nekaj izjem v nobenem okraju ne pridejo v nasprotje s Frankovci.

Zaradi tega se kaže, da se to vprašanje reši tako-le:

Srbi, naprednjaki in najbrže tudi kmetska (Radičeva) stranka sklenejo koalicijsko s hrvatsko stranko prava, ta zadnja pa sklene sama zase poseben kompromis s Frankovci. Za tak način rešitve je že praecedens v Dalmaciji. Tam so se pri prejšnjih volitvah koalirali Srbi z narodno stranko, ta pa zopet zase s pravaši. Kjer je bil postavljen kak srbski kandidat, tam niso zanj glasovali pravaši, a kjer je bil pravaški kandidat, tam zopet Srbi niso zanj glasovali.

Zdaj so pozivi hrvatske stranke prava že razposlani in morajo vse opozicijske frakcije, ki hočejo sodelovati v koalicijski, imenovati po tri svoje pooblaščenice in ti določijo potem dan skupne konference.

A kaj store klerikalci? To vprašanje Vas gotovo zanima. Klerikalci imajo svoj izrazito klerikalni dnevnik „Hrvatstvo“, ki ga vzdržuje naš nadškof Posilović. Dozdaj imajo s svojim listom uprav neznaten uspeh. Poldrugo leto že izhaja, a niti 1000 naročnikov nima; silni deficit mora plačevati škof Posilović, ki izgublja že potrpljenje. Med klerikalci sta dve struji: ena je zato, da se osnuje posebna „katoliška“ stranka, a druga premetenejša hoče, da se pridružio klerikalci kakim obstoječi stranki (ali Frankovi ali hrvatski stranki prava). Doslej se odkrito še niso izrekli, ali jasno je, da bodo pri prihodnjih volitvah njihovi pristaši kandidirani od Frankovcev, od starih pravašev pa tudi od madjaronov. Tako pridejo klerikalci „furtim“ v sabor, sicer pa nimajo med našim narodom skoro nobene zaslombe.

* * *

Madjaroni čutijo, da se jim bodo hudo majale tla pod nogami, ako se doseže koalicijska vseh opozicijskih elementov v deželi. Zato tudi oni ne izgublajo časa — saj imajo še oblast v rokah! Vlada je izdala naredbo, s katero opozarja velike župane, naj ne pozabijo na absolutistički cesarski patent iz leta 1852., ki prepoveduje politične organizacije, in naj prepoveduje vse zaupne sestanke, ki imajo take namene. Razne nižje oblasti so takoj začele izvrševati ta nalog in nekatere ga iz štreberstva še nadkrijujejo. Klasičen je v tem oziru cirkular okrajnega predstojnika v Brodu, ki je na dan županijske volitve dal pozvati vse občinske uradnike in učitelje, naj glasujejo za madjaronsko listo, češ, da je to njegova „osebna želja“. Izmed ostalih volilcev je poklicati k volitvi samo tiste, ki so zanesljivi, da bodo glasovali za madjarone. Da bi opozicija ne razvila prevelike agitacije, se ima dan

LISTEK.

Sobotno pismo.

Prišla je vesela doba počitnic in srečna mladina jih sme letos uživati v dveh previdnih porcijah.

Prvi porcijonek traja le en sam teden. Komaj se mladež nekoliko privadi zlate prostosti in pozabi najbolj situiranih šolskih pedanterij, že mora zopet v ječo nazaj. To je jako zvit odredba. Še enkrat mora trpeti mladi suženj tlenosti vse težave predpočitniških muk in ves teden mora v strahu in trepetu čakati, če ga strogi sodniki pomiloste v nebesa prvega razreda ali ga obsodijo s ponavljalno preizkušnjo za dva meseca v vice ali ga pahnejo kratkoročno v pekel, kjer sta jok in škripanje z zobmi posebno neprijetna poletja, ko vse počiva v strašni vročini.

Letošnja vročina je že naravnost zoprna. Eden mojih znancev mi je pisal, da vsled nje že dolgo ne more nič pravega izvršiti. Mladenič je namreč pesnik, lirik. Slovenci imamo sicer več lirikov nego žab okoli Tivolija, toda

zato nikakor ni treba zaničljivo misliti o njem. Kakor reglja vsaka žaba brezobzirno sama zase, kolikor more, in se napenja, da bi se enačila z volom ali vsaj teličkom, tako reglja tudi večina naših lirikov in vsaki si domišljuje, da prav on sam poje prvi tenor večne poezije. Mojega znanca pa ni med to večino. Dočim pridelajo drugi hitrejši delavci vsaj po tri pesemce na dan, mine mojemu mladeniču kar cel teden, ne da bi dal od sebe najmanjše poetičke fige, kakor se blagovoli izražati nekje Prešeren. [Kajpada to hudo mori mojega nesrečnega znanca. Ker pa ne prepeva tako žalostnih neumnosti kakor nekateri njegovi bratci, ga hočem nekoliko potolažiti z imenitnimi literarnimi zgledi, ki kažejo, da vobče največji pesniki in pisatelji delajo najpočasneje.

Začnimo z Goethejem; saj ne more nič zato, da ravna njegovi rojaki tako pesjaško s Slovenci. Znano je, da je potreboval za svojega „Fausta“ skoraj tako dolgo, kakor živi svetopisemsko normalen človek. Petrarca se ni nikdar naveličal popravljati svojih stihov, nikdar mu niso bili zadosti lepi. Milton in

Ben Jonson tudi nista malo popravljala, zlasti Jonson je bil počasen.

Koliko so pilili Vodnik, Prešeren, Levstik!

Pascal, ostroumni matematik in neustrašeni boritelj za prosveto in svobodo, je sam pravil, da je potreboval za eno samo izmed njegovih slavnih pisem zoper jezuita dvajset dni. Goldsmith je predelaval svojo „Deserted Village“ vedno iznova. Za deset vrstic je žrtvoval celo dopoldne. Larochefoucauld je pisal majhno knjigo, vsega skupaj samo dvesto strani, celih petnajst let.

Lessing, Schiller, Heine so pilili svoje umotvore neprestano. Lessing je pisal svoje drame tako počasno, da na primer pri igri „Minna von Barnhelm“ ni dovršil baje noben dan več nego tri vrstice.

Tolstoj in Ibsen prepiseta vsako delo trikrat in v Tolstega rokopisih je toliko korektur, da se dajo komaj brati. Tako tudi Tassev rokopisov zaradi gostih poprav izlepa ne more nihče brati razen kakšne izkušene stavec. Ariost je prvo stanko svojega „Orlando“ prenašal desetkrat ali dvajsetkrat,

Buffon svoje „Epoques de la Nature“ osemnajstkrat. Victor Cousin, ki je primerjal Rousseaua rokopise z natisnjenimi proizvodi, pripoveduje, kako počasno je Rousseau, eden izmed prvih francoskih stilistov, pilil svoj zlog. Tudi rokopisi Lafontainovih bajk so polni radiranih in popravljenih mest. Neznansko mnogo je popravil Byron; Henry Beyle pa je premišljeval včas po četrtinko ure, ali naj zapiše pridevnik rajši pred samostalnik ali za samostalnik; vse svoje knjige je po večkrat prepisal, preden jih je izročil tiskarni.

S temi podatki naj se potolaži moj prijatelj, če na svojo liro ne more brenkati tako hitro, kakor nekateri naši mnogopisci, in naj pomisli, da del, namenjenih dolгим vekom, ne more nihče zmazati v kratkem času, in da dela, skrupcana na naglo roko in torej površno ali evolucijsko, zapadejo prav tako naglo zasluženi pozabljivosti! Naj torej moj znanec pridno ubira strune miloglasne; kaj bi mu odsvetoval, saj vem, da je v to igro strastno zaljubljen.

Menda nič manj strastno, nego je zaljubljen na Gornjem Štajerskem lovski pomočnik v tarok, ki ga po lovu igra

včas s samim cesarjem. Nedavno je pokazal naš vladar, da ni samo dober strelec in vztrajen lovec, ampak tudi izboren tarokist. Štajerski lovec, slaven kvartopirec, je napovedal pagat in je že mislil, da bo dobil igro. Kar mu je cesar ujel „monda“ s „škisom.“ Sredi vročega boja se je pomočnik za trenutek spozabil in vzkliznil: „Hat der Kerl noch an Tarok!“ Komaj je izgovoril te nagle besede, že se je zopet domislil, s kom igra, in je bil bled kakor smrt. Cesar pa se mu je le smejal in mu na licu mesta odpustil nepremišljeno besedo. Bral sem to epizodo prejšnji teden v nemškem tedniku in sem zastoj ugal, kako bi se bil v takem položaju izrazil kak slovenski hribovec. —

Izredno huda vročina je zakrivila že mnogo slabega in provzročila, da se kisa pamet ljudem na raznih krajih. V Lüttichu so prijeli merodajni krogi nedostojne žuželke, ker so se na vodni in gozdni razstavi grdo obnašale in so se popolnoma dekolitirane čisto brezskrbno vdajale obžalovanju vrednemu mesnemu poželjenju ter na ta nesramni način občutno žalile vsa prečista srca

volitve razglasiti po vaseh šele po volitvi! Lahko si torej mislite, kako je ta volitev iztekla!

In ta gorastni cirkular okrajnega predstojnika je bil doslovno priobčen v listih in do današnjega dne se mu ni ugovarjalo!

Madjarani se zdaj pripravljajo, da po stari Khuenovi praksi nasilnosti in nečuvne držovitosti izvedejo saborske volitve. Nadejamo se, da se jim to zdaj vendar ne posreči, vsaj ne v taki meri, kakor za vladanja Khuenta. △

Belgrajska pisma.

IV.

(— ut.) Od volitev nas deli še nekaj dni in zato je postalo v zadnjem času vse nervozno, ker vse komaj pričakuje 23. julija, ko stopijo volilci pred urno, da odločijo, „na komu će ostati carstvo“, na starejših, ali mlajših radikalcih.

Organizacija strank je dokončana. Sedaj ima že vsaka stranka svoje glavne, okrožne, okrajne, občinske in lokalne odbore. Kandidati so tudi že postavljeni in začela se je agitacija, ki je nadvse živahna in se vodi pod devizo: za ali proti posojilu, ker na tem vprašanju je radikalna vlada padla, kar je imelo za neizogibno posledico: razpuščenje skupštine, ker radikalna stranka ni hotela in tudi ni mogla odstopiti od posojila, a radikalni demokrati, ki so bili in so tudi sedaj proti posojilu, so bili preslabi, da bi sestavili kabinet, a preslabi bi bili tudi v slučaju, da bi se koalirali z drugimi strankami, ker so imeli radikali med vsemi drugimi strankami večino treh glasov. Taka večina je sicer preslaba, da bi mogla sama vladati, ali je vendar večina.

In zato je bil izdan apel na narod, naj on odloči, ali je za posojilo ali proti njemu. To je edino vprašanje, ki se je narodu stavilo pred volitvijo in pod tem vprašanjem se tudi vodi volilna borba.

Kdor more danes vedeti, na katero stran pristane narod? Radikali, ki so za posojilo, imajo zanj močne argumente, ker brez posojila se faktično ne more izvesti niti oboroženje vojske z najmodernejšim orožjem, niti se ne more narediti 600 kilometrov novih železnic, a eno in drugo je potrebno. Na Balkanu pride lahko vsak čas do komplikacij in zato so se vse balkanske države oborožile do zob, da jih dogodki ne zatečejo nepripravljene, samo Srbija tega ni storila. Vsi Srbi dobro vedo, da brez novih topov ne morejo biti in zato ni v vsi Srbiji človeka, ki bi si upal izpregovoriti besedo proti oboroženju. V drugih državah se vedno najde opozicija, ki je proti oboroževanju, ali v Srbiji je vsak izdelek manj popularen kakor izdatki za vojsko, ki se navadno odobrijo brez velikih debat.

Potrebo novih železnic v Srbiji tudi vsakdo uvideva, ker sedaj ima Srbija samo 500 kilometrov železnične proge, a to je manj kakor pre malo. Radikalna vlada je naredila za železnično politiko lep načrt, po katerem bi dobila vsa

Srbija železnično zvezo z velikim donavskim pristaniščem Radujevcem. Ko se ta načrt izvede — in to hočejo vse stranke v Srbiji — se povzdigne narodno gospodarstvo, ker bo imela Srbija za izvoz svojih poljedelskih produktov zelo pripravno izhodno točko — na Črno morje; a s tem pridobi Srbija ne samo gospodarsko, ampak tudi politično. Dosedaj je mogla Srbija izvažati svoje poljedelske produkte edino v Avstro-Ogrsko, pa je bila zato tudi gospodarsko popolnoma odvisna od Avstro-Ogrske, vsled česar so ji bile vezane roke tudi v nacionalni politiki. Ko se železnični načrt radikalne vlade uresniči, odpade gospodarska zavisnost Srbije od Avstro-Ogrske, a potem bo imela Srbija tudi v nacionalni politiki bolj slobodne roke!

Nujno potrebni so torej topovi in železnice — v tem so vsi edini, ali niso edini v tem: na kak način naj se to dobi. Radikalna vlada je hotela skleniti posojilo, da se takoj kupijo topovi in da se takoj začne z gradnjo železnic. Radikalni demokrati pa mislijo, da ne bi škodilo, ako bi se delalo bolj počasi in zato so proti posojilu in hočejo kupiti topove na kredit, a železnice hočejo delati z domačim kapitalom, namreč s posojilom, ki bi ga vlada dobila pri hipotekni banki. — Pustimo na stran uprav smešen način nakupa topov „na kredit“, ker to mora biti vsakemu jasno, da topov, ki so skozinskoz neproduktivna stvar, nobena tovarna ne bo dala „na vero“, oziroma ako bi jih tudi dala, bi bilo to samo pod skrajno neugodnimi pogoji, a v tem slučaju je pač bolje posojilo, ki je bilo sklenjeno, ali v skupštini ne odobreno, pod zelo ugodnimi pogoji. Kako nespreten je ta način nakupa topov, izprevidijo kmalu tudi radikalni demokrati, ako pridejo na vlado, a istotako se prepričajo v kratkem, da se niti železnice ne bodo dale delati z domačim kapitalom, ako nečejo delati 600 kilometrov železnične proge 20 let. Hipotekna banka ne bo mogla na noben način posoditi na enkrat 30 milijonov v zlatu, a ako se hoče z gradnjo železnic začeti takoj na vseh mestih, da bi bile čimprej končane, je potrebno, da ima vlada tudi ves kapital takoj pri rokah. Ako se sklene posojilo za železnice zunaj, bodo železnice že v 5—6 letih lahko dokončane, a ako se bo delalo z domačim kapitalom, bomo čakali še kakih 20 let, dokler se železnični načrt radikalne vlade izvede.

V ostalem radikalni demokrati najbrže niti sami ne verujejo v mogočnost, da bi na ta način oborožili srbsko artilerijo in naredili 600 kilometrov železnične proge. Oni so hoteli na vsak način priti na vlado in zato so radikalno vlado zrušili na tem važnem vprašanju, da imajo potem dobro agitacijsko sredstvo pri volitvah. Ako je temu tako, potem se že danes, ko na vladi še niso in je sploh vprašanje, ako dobijo večino, lahko reče, da dolgo ne bodo vladali, ker so zato premladi, imajo premalo izkustva in se v kratkem pokažejo nesposobne, da bi stali na

državnem krmilu. Radikalni demokrati bi bili dobri kot opozicija, ki bi kontrolirala vlado in kritikovala njeno delovanje, ali za vladanje bi bilo bolje, ko bi še malo počakali, da si zadobijo politične prakse, ker v politiki se tudi zahteva dolgoletne prakse in ne samo lepih in dobrih teorij.

Kraljev rojstni dan, 7. t. m. se je praznoval v Belgradu in po vsi Srbiji zelo svečano, kar dokazuje, da je dinastija Karagorgjevičeva in posebej kralj Peter zelo priljubljena. Vsi so pričakovali, da se ta dan pomilostijo mnogi, ki so kaznovani vsled prestopkov politične narave, v prvi vrsti vsi časnikarji, a med njimi tudi znani dopisnik „Neue Freie Presse“, Živojin Balugdić. To se ni zgodilo sedaj, nego se je odložilo na 9. september, ko se proglasi prestolonaslednik Juri polnoletnim. Da se je pomilostenje odgodilo, je pač mnogo tehtnih vzrokov, v prvi vrsti ta: kralj amnestira na predlog vlade, a sedanja vlada ni parlamentarna, nego provizorična, sestavljena iz skupštinske manjšine. Zato kralj Peter čaka, da se stavi parlamentarna vlada in na njen predlog bo amnestiral politične obsojence. — Kralj bi pač želel, da pomilost na svoj rojstni dan politične obsojence, ali on preveč respektira ustavnost in neče tega storiti brez parlamentarne vlade.

Prestolonaslednika Jurja pošlje kralj gotovo v kako francosko vojno šolo, najbrže v Saint-Syr, kjer se je tudi sam učil, pa hoče, da mu se tudi prestolonaslednik tam vzgoji. Ruskemu dvoru to gotovo ne bo prav, ker tam bi želeli, da se kraljevi principi vzgajajo na Ruskem, ali kralj hoče, da mu bodo tudi sinovi v slobodnomnem duhu vzgojeni, kar ne bi bilo mogoče v Rusiji, pač pa v demokratični Franciji.

Te dni je doživel kralj nekaj neprijetnega. Prišel je nekak bivši ruski častnik Protopopov, in je hotel od kralja izstiti denarja. Ker se je Protopopov boril kot prostovoljec v srbsko-turških vojnah, dali so mu v kraljevi kabinetni pisarni 500 dinarjev, ali on s tem ni bil zadovoljen, nego je hotel imeti nekaj tisočakov. Da jih dobi, prosil je za adijencijo pri kralju, a ko tega ni dobil, je začel delati take škandale, da so ga morali izgnati iz Srbije in on je šel v Zemrun, kjer se zbirajo vsi taki ljudje, n. pr. Živ. Balugdić, Steinhart, dopisnik „Zeita“ itd. Tukaj se je dal takoj „intervivirati“ po nekaterih peštanskih in dunajskih časnikarjih, katerim je izjavil, da mu kralj Peter dolžan večjo vsoto denarja. Seveda se je ta laž takoj brzojavno raznesla po celem svetu in ena nova afera je bila v Srbiji več. — Protopopov je pustolov, ki bi rad na komoden način dobil denarja. Rusko poslanstvo v Belgradu izjavlja, da je to ničvreden človek, kateremu absolutno ni treba verovati.

Se ena „senzacija“. V Belgradu izhaja list „Štampa“ kateremu je lastnik in glavni urednik g. Sveta Jakšić. Ta gospod bi rad pomnožil število svo-

jih čitateljev in zato prinaša v svojem listu kaj rad različne „senzacije“, kakih ne prinašajo resni listi. „Štampa“ v ostalem niti ne reflektira na to, da bi se jo smatralo resnim listom, njej je samo do tega, da ima tem več naročnikov. Te dni je „Štampa“ prinesla iz Niša dopis, v katerem se popolnoma resno govori o nočnem napadu nepoznatih, maskiranih ljudi, ki da so hoteli zažgati vojno zalogo smodnika. V Belgradu so v začetku verjeli oni ljudje, ki „Štampe“ še ne poznajo in kupovali so jo kar trumoma da čitajo poednosti. Dopisniki tujih — posebno peštanskih in dunajskih listov so hitro brzojavili o tem „napadu“ in vest se je hitro razširila po vsi Evropi. — Vlada se je čudila, da ne dobi nobenega izvestja in se je končno obrnila na okrognega načelnika v Nišu, g. Cerovića, naj pošlje izvestje. Ta pa je mesto izvestja kategorično izjavil, da na zalogo smodnika ni bilo nobenega napada in da je vest „Štampe“ absolutno izmišljena. Isto so sporočili tudi niški dopisniki belgradskih listov, ali „Štampa“ na vse to modro nadovezuje: „V Nišu ni vse v redu.“ A najbrže pri nji ne bo vse v redu, drugače ne bi takih „senzacij“ prinašala.

Turška se neprenehoma pritožuje pri srbski vladi, da ni meja dobro zavarovana, da prehajajo srbske čete neovirano v Turško. Visoka Porta postaja že smešna. Ona bi morala vedeti, da srbski četniki ne prihajajo na Turško radi „spremembe zraka“, ali na letovišče v senčate gore stare Srbije in Makedonije, nego hodijo tam zato, da se borijo za svobodo svojega naroda. Ako Porta neče, da bi v Turški vedno pekale puške, naj zboljša položaj tamonjih Slovanov, pa k sultan s svojimi vezirji lahko mirno spal. — Pa še nekaj drugega bi morali pomisliti ministri Nj. sultanskega Veličanstva: Srbija ni turški policaj in ako hoče Turška imeti zavarovano mejo, naj jo zavaruje od svoje strani. Ako bo celo mejo zastražila z vojniki, ne bodo je mogli četniki prehajati in čeprav na srbski strani ne bo niti enega vojaka, ker jih bodo čakali na turški strani meje turški vojniki.

Ali kdo bo Turško naučil pametno misliti! Ona je nekdanj nadlegovala vso Evropo s konjskimi kopiti, a danes jo nadleguje — s pritožbami. Bolniki so pač vedno neznosni, pa tak je tudi bolnik ob Bosporu.

Vojna na Daljnem Vztoku

Carjev ukaz na ministra vojne mornarice.

Car Nikolaj je izdal na novega ministra vojne mornarice, admirala Birileva, ukaz, v katerem se spominja neprestanih porazov ruskega brodovja, kar je onemogočilo, da ni moglo dejansko podpirati armade na suhem v njenih operacijah in ji zagotoviti v njenih akcijah ugodnega uspeha. Car obžaluje iz vsega sra izgubo toliko vseh mornarjev, ki so svoje življenje žrtvovali za domovino, ter naglaš, da veleva domovinska dolžnost, da pomorščaki zastavijo vse svoje sile v to, da se ob novi vojni brodovje, ki je za Rusijo neprecenljivega pomena in življenske važnosti.

Birilev je pokazal, pravi car, ob priliki armiranja 2. in 3. baltijskega brodovja izredno energijo, izkušnost in strokovno izobrazbo.

Svojim podložnikom je vdihnil novega duha in jih navdal s zavestjo o narodni važnosti njihovega dela, to so zaaluge, ki carja utirajo v pre prišaju, da je Birilev pravi mož, kateremu se naj poveri težavna naloga, da obnovi rusko brodovje. Z imenovanjem za ministra se mu zaupa tudi vrhovno vodstvo vojne mornarice s pravico, da osebno poroča carju o vsem, kar spada v njegovo področje. Dogodki na Črnem morju dokazujejo, pravi dalje car, da je vojska pokorščina pri močvirju popolnoma izginila in da častniki niso izpolnjevali svojih dolžnosti. Taki izredni sločini zahtevajo temeljito preiskavo in strogo kazni. Car zahteva, naj admiral v prvi vrsti skrbi za to, da obnovi vojsko disciplino v mornarici. Vsajiti

je treba dobrih pomorščakov, ladja, pa, ki se imajo sgrajiti, se morajo armirati po najmodernejših zahtevah. Rusko brodovje se ima takoj zavarovati proti vsem eventualnim napadom, takisto pa je tudi treba nemudoma prišeti z zgradbo novih oklopnih

Z mandžurskega bojišča.

Is Tokija se poroča: General Mišenko se še vedno nahaja med Linhuapanom in Tajpinšanom, ne da bi razvijal posebno delavnost. Potuje se, da se je ruski voj, ki se nahaja v utrbah Čantsufu, znatno okrepil. Med Hokomenom in Čantsufu se nahaja še 6000 kosakov.

V zadnjem času so se dogodili samo neznatni spopadi med sprednjimi stražami, na fronti pa je bilo mirno.

List „Kokumine“ poroča, da se nahaja sedaj general Linevič blizu Hunčulina. General Kuropatkin stopa na vzhodu od Kvangvatina z dvema koroma, general Renenkampf s svojim samostojnim vojem pa pri Halungčenu. Med Kirinom in Čundunom se nahajajo samo neznatni ruski vojniki. Rusi grade silne okope ob vsi fronti.

Na Sahalinu.

General Linevič poroča z dne 13. t. m.: Po poročilu, ki mi ga je poslal 12. t. m. general Ljapunov, se je naš oddelek zapletel v noči 10. na 11. t. m. med Jerangom in Vladimirovski v ljut boj z znatnimi sovražnimi voji.

Gosposka zbornica.

Dunaj, 14. julija. Z današnjem sejo se je zaključilo tudi zasedanje gosposke zbornice, tako da imamo na parlamentarnem polju popolne počitnice. Razen trgovinske pogodbe z Nemčijo in prekoračenju kredita pri alpskih železnicah je zbornica še odobrila podaljšanje trgovinske pogodbe z Bolgarijo in Svico in predlogo o davkih na poslopja. — Graf Kuefstein je vsestransko kritikoval trgovinsko pogodbo z Nemčijo ter zahteval temeljito spremembo avstrijske prometne politike. Končno je pozival vlado, naj ukrene vse potrebne, da dobi prebivalstvo dela, ker v tem je ravno rešitev socialnega vprašanja.

Hrvaška v ogrski krizi.

Budapešta, 14. julija. Nova hrvaški minister Kovačević je imel z dopisnikom „Az Usga“ razgovor o političnem položaju. Rekel je, da nihče ne dvomi, da imajo Madjari pravico zahtevati madjarsko poveljevanje v armadi. Pri vsakokratni dovolitvi rekrutov lahko stavi državni zbor pogoje. Ker si je sedanja večina postavila v svoj program zahtevo po madjarskem poveljevanju, lahko stavi to zahtevo pri omenjeni priliki za pogoje, da dovoli rekrute. — Potem je govoril minister o hrvaških razmerah. Rekel je: „Na Hrvaškem polagoma izumirajo stari mošje, ki so za unijo z Ogrsko. Nasledniki so žalibog nimajo, dasi bi bilo to stališča madjarstva in do brega razmerja med Hrvaško in Ogrsko brezpogojno potrebno. Kar se tiče rekrutov, ne bodo hrvaške oblasti delale ovisrekrutov, kise prijavijo prostovoljno, ker pasivna resistenca na Hrvaškem ni zavzela takega obsega kakor na Ogrskem.“

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 14. julija. Vodilni odbor združene opozicije je imel danes popoldne pod predsedstvom posl. Kossutha sejo, v kateri je poročal Kossuth o konferenci s ministrskim predsednikom baronom Fejervaryjem in o Fejervaryjevi naredbi avtonomnim uradom, naj se ne upirajo pobiranju davkov in sodelovanju pri vojaških naborih. Kossuth je izjavil, da so zastopniki opozicijske stranke šli k ministrskemu predsedniku le kot privatniki in da so odklonili Fejervaryjeve predloge. Proti najnovejši Fejervaryjevi naredbi je

slavnega občinstva. Nihče bi dandanes v naših prosvetljenih časih od civiliziranih žuželk ne pričakoval tako nemarne razuzdanosti; v kratkem so morale nespodobne, moralno docela izprjene živalice v prognanstvo.

Tako je prav! In pri tej priliki naj sprožim izvirno misel, ki mi že dolgo roji po glavi. V mlakah pod Tivolijem je vse polno nagih žab, ki niso nič manj nesramne in razuzdane od lütiških žuželk. Res, skrajni čas bi že bil, da dobi ta gola skakazen vsaj plavalne hlačiice in naenkrat bo konec vsemu pohujšanju.

To bi bilo gotovo potrebneje nego restavracija Quaglijevih slik. Freske naj umije mežnar z metlo in čajnico, slike pa naj prebéli Zgagonov Pavliha, ki je pobelil že dokaj cerkva po Kranjskem in tako okrasil že marsikateri hram božji za majhen denar. Sicer je res, da Zgagonov Pavliha rad čika in grdo pljuje okoli sebe; pa to mu ne bomo šteli v zlo, če pomislimo, da je Zgagonov Pavliha domač umetnik in ostane torej denar v deželi; dalje če pomislimo, da Zgagonov Pavliha ni drag in je vsak delavec vreden svojega plačila; in naposled če pomislimo, da

imajo genialni ljudje svoje napake in svoje navadice, in da bi tudi Rafael ali van Dyk ali Rubens čikal, ako bi bil Pavliha in bi moral delati tako poceni. Od preostanka vsote za restavriranje pa bi nakupili merodajna gospoda pohujšljivim žabam hlačiice in pozneje morebiti tudi jesensko obleko.

Letošnja vročina je prisilila dva nemškutarska doktorja, da sta se javno zapisala med klobasarje. Prvi je dr. Orosel in drugi dr. Pommer; vsak zase pa je hud konkurent svetovno znamenit nadklobasarju grofu Zvezdogorskemu. Dr. Orosel in tovariš sta sprožila v teh zares pasjih dnevih klasično klobasarijo, ki jo imenujejo učenjaki nemških listov „eine schneidige Resolution“. V tej resoluciji se zopet vidi, da „strammdeutsche“ možakarji niti toliko nemškega ne znajo kakor naši prvošolci. Tu stoji med drugim imenitno stilizirani stavek: „... ein neues nationales Zugeständnis an das Slovenentum bedeutet, durch welches (Slovenentum? menda Zugeständnis?) der bisher versuchte nationale Waffenstillstand unmöglich gemacht wird.“ Govoriči o nasilstvu proti Nemcem! Risum teneatis! Zadržite smeh! Te dni sem zve-

del čisto nekaj novega, namreč, da so domžalski Tirolci dobrotniki Slovencev! Kaj tako neumnega si je menda mogel izmisliti le patentirani tirolski veleum! „Tirolci so lepi, veseli, pošteni, pridni in brezmejno neumni (von unergründlicher Geistesbeschränktheit) pravi Heine v „Popotnih slikah“. Ti ljudje so zdravi, nemara zategadelj ker so preneumni, da bi mogli zboleti.“ Vse to je tudi pri domžalskih Tirolcih, samo „o humorističnem, ironično obarvanem servilizmu“ ni najti ničesar v njih. Na Kranjskem so postali ošabni in si domišljajo, da so dobrotniki, ki podpirajo delavce s tremi kronami na teden. O vročina!

Rad bi Vam povedal še nekaj o Prešernovi slavnosti. V reklamah ste čisto pozabili omeniti nemškega petelinčka Peerza (prav Pirca), ki se je zdaj skesal in se prelevil v pohlevnega backa. Prodajal bo na veselici v posebnem „štantu“ obenem z dr. Pommerjem in dr. Oroslom slovenske trobojnice, slavni in preslavni grofek Zvezdogoraki pa po preobračal politične kozolce od kazine do realke. Za to predstavo se mu ne bo treba prav nič preoblačiti v bajaca.

posebno general graf E. Zichy. — Popoldne je bil ministrski svet, ki se je bavil z odredbami proti renitentnim občanom.

Dogodki v Macedoniji.

Sofija, 14. julija. V Bitolju je bil nedavno obsojen na smrt popolnoma nedolžen Bolgar. Revolucionarni odbor je vsled tega poslal Hilmi paši in obenem civilnim agentoma grozilna pisma, v katerih jim groze krvno osveto, ako nedolžno obsojenega usmrte.

Belgrad, 14. julija. V vasi Kurbanica pri Kilevem so bolgarski vstajni umorili pred cerkvijo uglednega srbskega popa Andjelkovića. Srbi se seveda pripravljajo na krvno osveto.

Nemiri na Ruskem.

Petrograd, 14. julija. V Odesi so v policijskem zaporu obesili 30 kolovodij zadnjih nemirov. Ostalih 18 bodo obesili na javnem prostoru. — V Kronstadtu so 26 rezervistov tistega mornaričnega bataljona, ki so na večbališču zabodli dva častnika, obsodili na smrt ter jih 12 ur po obsodbi na dvorišču vojašnice obesili. Uporni bataljon je še vedno zaprt v vojašnici, ki jo stražijo kozaki. — V Libavi in Odesi je bilo iz vojne orožarne pokradenih mnogo pušk in patron. — V Moskvi se je v neki kleti živahne ulice Nikitskaja razpočila bomba ter raztrgala tri osebe. Baje je bila v kleti delavnica bomb revolucionarskega odbora. — V katoliških cerkvah v Lódžu so vsak dan demonstracije proti vladi. Demonstrantje pojo mesto cerkvenih pesmi revolucionarne. Gubernator grof Sušev levot je zagrozil duhovnikom, da jih bo dal zapreti in cerkve zakleniti, ako se bodo demonstracije ponavljale. — Tudi v Kavkazu se nemiri ne prestopajo ponavljajo. Demonstrantje streljajo na ladje.

Splošno pomiloščenje na Francoskem.

Pariz, 14. julija. Povodom obletnice francoske svobode je sklenil ministrski svet, da pomilosti vse politične zločince. Med pomiloščenimi sta tudi rojalistična izgnanca Buffet in Sur Saluces, ki sta v zahvalo iz Bruslja poslala predsedniku brzojavko, v katerih ga brezmejno napadajo ter imenujeta pomiloščenje poniževalno in nesramno.

Dopisi.

Iz Senožec. Že nekaj mesecev je tega, kar osrečuje naš trg iz Mirne peči pri Novem mestu širšem slov. svetu slaboznani kaplan g. J. Kl. žalostnega spomina. Preveč je bil v Mirni peči za čast božjo in zato so poslali to posodo miru in sprave v napredne Senožce, da si tu ob bližnji zimi po kraški burji vsaj nekoliko ohladi zaljubljenost svoje srce. Mladenec se je vpeljal prav po zavožnju metodi proslulih učencev šole škofa Bonaventura t. j. v znamenju neokritosčnosti, ki ga je srečno v kar najkrajšem času tuk. bivanja izolirala od vseh pošteno in narodno mislečih tržanov in ga vrgla v naročje Slovence mrzeče rodine famoznega tuk. Eskulapa in tega podreptnikov. . . . Ta naš kaplan ima — in to nam je natančno znano že iz z njegovga „pastoranta“ v Mirni peči — bržkone kot posledico duhovniške brezposelnosti svoje posebne špote. Tako n. pr. se je odlikoval na Dolenjskem kot ljubimec krasnih, čmolasih in rdečeličnih učiteljic. Po hodnikih mirnopeške šole mu je bilo ob t. zv. akademskih četrturah priljubljen vzdih in nagovor: „Oh, Minka!“ In za take krasne kolegije je ondi ustanovil Marijino družbo, v kateri pa je sprejel le eno samo Minko, ki je posebno ugajala njegovemu srčenemu razpoloženju. Zato družbo je — čujte — najel prostore v gostilni! V lokalni te pobožne družbe so obstojale molitvice v poljubkih in objemkih in bog Amor je čval nad pobožnim tem parčkom. Ali ker ima vsak pretiran kult svoj hiter konec, zato je tudi kaplanova Marijina družba imela kot posledico klofuto, ki jo je naklonila blagoslovljena njegova roka neki osebi, ki jej je bila šolska morala posebno na srcu. Konec pa je vzela ista družba pred novomeško sodnijo. Kadar vam drago g. kaplan, bomo ponovili Senožčanom vašo izpovedbo, s katero ste pred sodnijo priznali, da se nikakor ne znate in ne znate opijati, ampak tudi tu je g. kaplan takoj pokazal smisel za šport. Najbolj obrača pozornost nekatere našega ženstva, kadar drgne blagoslovljene kosti svo-

jega rojstva na — Miškota, pri čemur nas pa seveda prav nič ne briga, če nosi obhajilo na konju jezde ne morda v oddaljene kraje, ampak niti pet do deset minut daleč od kaplanije. Ne more se pa pri tem pameten človek orestiti občutka, da je to posledica lastnosti, ki jo Nemec imenuje „Sensationshascherei“. Lepo je tudi, da se je naš preljudi g. kaplan kot podjeten človek „trudil“ z ustanavljanjem kopališča, ki ga pri nas v resnici manjka. Nelepo pa je, da občinstvo ni nič kaj zaupalo v njegove podjetniške zmožnosti in krivi niso „gospod“ ampak občinstvo, da se divna ta dela niso vresničila. Ali podjetnost njegova valed tega ni ponehala. Sprva na videz koncilijaten človek, veseljak in kavalir (pa kak), se je hipoma spomnil na papeža Pija X. in škofa Malaventura vzneseni gesli: „Omnia instaurate in Christo“ in „Pridi k nam Tvoje kraljestvo po Mariji“. In začel se je v trudu svojega obraza mučiti, da pripelje naše ljude nazaj k h — Kristusu kralju. In začel je snovati Marijino družbo in sicer za enkrat nekoliko drugače kot ono v Mirni peči. Bržkone v zahvalo, da ga je božja milost rešila neke nesrečice, ki bi bila kmalu podobna oni mirnopeški. Capito g. K? Oh, zdi se nam, da je kvalifikacija g. Kleindiensta, ki sedaj tu v slov. Senožecah tako rad nemškjuje in se je z dušo in telom zvezal s prošlulim „Luftinženirjem“, zopet dokaz diplomatskih zmožnosti ljublj. škofa. Prejšnji kaplan g. Gaberšek je bil za svojo osebo kot duhovnik častivreden in če prav je imel svoje človeške slabosti vendar — bil je poštenih namenov. Marijina družba se mu ni posrečila. Ni znal privlačevati širokih mas živstva nase. „Toda namen posvečuje sredstva“ in zato naj novi sicer precej najvini ali kaplan „zale postavbe“ in njega „krasne učke“ pomagajo ustanoviti tako nepotrebno družbo. Tako se nam je zdelo, da bo res, in danes se to potrjuje. S kratko, g. Kleindienst poznamo tako natančno, da mirno lahko trdimo, da je ustanavljanje njegove Marijine družbe pravi humbug, in persiflaža ideje same. In zato mu obljubimo, da je bomo z vsemi dovoljenimi sredstvi napadali. Ob priliki Vam damo še natančnejšo diagnozo. Potem pa pridejo na rešeto razne Marijine agitatorice, naj si bodo potem že žene, vdovice ali kmetske punice z belimi rokavicami“. G. kaplan naj se giblje več za resnično čast Božjo, naj manj postopa in nemškjuje, naše žene in dekleta pa naj pusti v miru, ker to je v interesu ohranjenja nedolžnosti njegove in našega nežnega spola. Može pazite na svoje žene, skrbni očetje na svoje hčere in odločno jim odsvetujte Marijino družbo. G. kaplanu pa povemo na uho, da že njegov nastop ne vznjuba prevleke pobožnosti in da bi zanj in ne za nekega drugega njegovega stanovskega kolega, ki ga on ne bo nikoli ne kot duhovnika ne kot človeka nadkrilil, veljal znani monito škofa Antona: „Quotidiana pia lectio, brevis tamquam meditatio et frequens oratio ad beatissimam.“ To so sredstva, s katerimi si obnovite pred vsem Vase lastno srce — potem pa šele mirne duše začnite po Senožecah prenavljati potom Marijinih družb v Kristusu. Na svidenje!

Poziv vsem slovenskim društvom.

„Družba sv. Cirila in Metoda“ si je stavila pri ustanovitvi za eno svojih prvih nalog, braniti potom prave narodne izobrazbe slovensko posest pred tujim navalom, čigar namen je, siloma vzeti slovenskemu narodu kos za kosom rodne zemlje, kjer naj bode edini pravni lastnik rob privravnega tujca. Znano je, da naši narodni nasprotniki ne štedijo niti z denarjem, niti z drugimi sredstvi, da dosežejo svoj namen in dovrše nad slovenskim narodom svoje rabeljsko delo. Ustanovili so si nebroj družb, katerih namen je pridobiti vedno novih virov, da pridejo čimprej do svojega smotra. Če se ozremo le nekoliko let nazaj, vidimo takoj, kako dobro se jim je posrečila nakana, da ogoljufajo slovenski narod in ga pripravijo ob njegovo rodno zemljo, kjer mu je tekla žibelka, kjer je slišal prvič krasni materni jezik in kjer se je priučil ljubiti z vso dušo svojo domovino.

Vsakemu zavednemu Slovencu mora pokati srce, ko vidi, kako se je krčila slovenska posest in se še krči. Nopisna bol in srd se mora polastiti vsakega, ko vidi, kako se oholi tujci šopiri na slovenskih tleh, ne zadovolivši se s tem, da je oropal Slovence njegove rodne zemlje, ampak ga uporablja potem še celo kot orožje v pogubo lastnih krvnih bratov. Dolžnost vsakega posameznika je, da priiskoči svojim zatiranim bratom mučenikom na pomoč in stori vse, da jih reši popolnega pogina, obenem pa zastavi jez tujemu navalu. To hvalevredno, s obenem težavno nalogo je prevzela, kakor že omenjeno, Družba sv. Cirila in Metoda. Dosegla je že jako lepe uspehe, dosega bi pa še veliko več, ko bi ji bilo na razpolago potrebnih sredstev.

Razni pozivi družbe sv. Cirila in Metoda kažejo, da ji ni pri najboljši volji mogoče, ugoditi vsem zahtevam, ki se stavijo nanjo, ravno vsled pomanjkanja potrebnih pripomočkov. Akademsko društvo „Sava“ na Dunaju je založilo v prid družbe sv. Cirila in Metoda „vseslovenski legitimacijski list“, ker je mnenja, da bi bil to trajen in dober vir, ako bi se vpeljal v vseh slovenskih društvih. Jamstvo, da se to podjetje ne more ponesrečiti, ako je le nekoliko dobre volje, so nam Čehi, pri katerih so v rabi legitimacijski listi, in sicer ne brez uspeha.

Obračamo se tu do slovenske javnosti, do vseh slovenskih narodnih organizacij s prošnjo, da bi nas podpirale pri tem in po svojih močeh pripomogle, da se vselov. legit. list kar najhitreje vpelje in udomači. Legitimacijski list naj bi bil znak ali potrdilo, da je njegov lastnik res član društva, označenega na legit. listu. Želeli bi bilo, da bi se ti legitimacijski listi rabili pri raznih narodnih prireditvah kot vstopnice, veljavne samo za dotično prireditev.

V akademskem društvu „Sava“ na Dunaju obatoja odsek, kateremu se je izročila uprava vseslovenskega legitimacijskega lista.

Z ozirom na namen legit. lista upamo, da bo vsak zaveden Slovenec z veseljem pozdravil to idejo ter da bodo narodna društva pridno segala po njem.

Za odsek:

phil. **Mirko Kmet**, tajnik.

kand. phil. **Gv. Sajovic**, načelnik.

NB. Odsek posluje pod naslovom „Odsek za vseslovenske legitimacijski list“ do 1. okt. v Cerkljah na Gorenjskem. — Cena komadu je 20 v. — Manj kot 50 komadov se ne razpošilja. — Imena društev, ki bodo naročila legit. list se bodo objavljala v vseh slov. dnevnikih. Legit. list, ki ga je izvršil član umetniškega društva „Vesne“, g. H. Smrekar, je na ogled v uredništvih vseh slovenskih časopisov in v izložbah gg. trgovcev: Schwentner, Bonač in Hribar v Ljubljani.

Slovenskim abiturientom!

Prestopili ste prag srednješolskega učilišča in prešli v stadij samostojnega, neodvisnega razvoja. Dvoje nalog vas čaka, kateri ste dolžni samim sebi: na sedanjem temelju znanstvena in stokovna izobrazba in utrditve ter razvoj značaja. Veliko je potnikov, ki strme po trnjevem potu navzgor do spoznanja, a malo, ki bi imeli dosti energije, da bi dosegli višek. Bodimo si drug drugemu v pomoč, navdušujemo se za delo, a pri tem se vendar razvijamo v samostojne značaje, to nam bodi družilo.

To nalogo vrši akad. tehn. društvo „Triglav“ v Gradcu že 30 let trdno na temelju svojih idealnih ustanovnikov in spoštuje svete tradicije. A s tem društvo ni okostenelo, ker ideje njegove so vedno mlade, edino pot, po kateri naj se dosežejo, se z razmerami spreminja.

Narodno delo je vršilo društvo z vzbujaanjem slovenske zavesti med člani in narodom, s predavanjem na zborovanjih in od l. 1895. s samostojnim znanstvenim klubom je navajalo člane k izobrazbi in jim vcepilo zanimanje za aktualna vprašanja in jih usposobilo za delovanje med narodom. Z bogato knjižnico in s političnimi listi ter politično znanstvenimi revijami v slovenskih in nemškem jeziku se nudi prilika, študirati svetovna in dnevna vprašanja. Da pa preveča vse članove duh skupnosti in narodne idealne, to je dokaz, da stoji društvo na pravih principih. Brani in zastopa svoje principe in spoštuje poštna nasprotnikova naziranja, nam je vodilo.

Ta svobodomiselnost se nam je večkrat očitala, a nas to ne moti. Če hočete biti res svobodni in prost, pripoznajte to tudi nasprotniku. In prvo stremenje vsakega akademika je, razviti se v svobodnega, dušnih in telesnih spon prostega moža. Oni, ki hrepenite po samostojnem razvoju, boste lahko našli pot v naše društvo.

Da društvo skrbi tudi za zabavne večere in petje, da se v prijateljskem razgovoru odpočijemo in osvežimo, je umevno samo ob sebi.

Obstaja pri nas tudi klub, ki je od več strani napadan, to je sabljaški klub. Opozorjamo, da velja tudi v častnih zadevah prostost naziranja, in nihče ni siljen vstopiti v klub. Klub so rodile razmere in sila narodnih nasprotnikov, nadomestnje nam pa sedaj vsaj deloma telovadbo.

Tu so očrtana v kratkih besedah naša naziranja in naše razmere, na podlagi teh vabimo slovenske abituriente v našo sredo.

Širše informacije se dobe v društvenih prostorih (Gradec, Heinrichstrasse Nr. 8/II) in za časa počitnic pri pred-

sedniku cand. phil. Ivanu Jane, Radovljica, Gorenjsko.

V Gradcu, 8. jul. 1905.

cand. phil. **Iv. Jane**, t. d. predsednik.

Med. **Mirko Vrečko**, t. d. tajnik.

Obč. svet ljubljanski.

V Ljubljani, 14. julija.

Predsedoval je župan Ivan Hribar. Za overovalja zapisnika je imenoval obč. svetnika dr. Majarona in dr. Trillerja.

Naznanila.

Župan je poročal, da je načelnik ljubljanske žel. postaje (juž. kolodvor) g. Guttman prepustil za mestni arhiv dvoje zgodovinsko pomembnih pism, in sicer maršala Radeckega, ki se zahvaljuje ljubljanskemu obč. svetu in meščanstvu za čestitke k dobljenim bitkam v Italiji, nadalje pa pismo političnega društva s podpisom „odeta“ dr. Bleiweisa in Cigaleta iz leta 1848. Ker je to pismo posebno značilno in aktualno baš sedaj, ko se deluje za slovenske napise v Ljubljani, ga priobčimo v naslednjem, kakor ga je župan predložil:

Visokočastitimu gospodu Janezu Guttmanu, predstojniku. Častiti gospod! Mestne gosposke v Ljubljani. De ste Ljubljanskim ulicam, kakor jim po pravici slovenskega naroda gre, tudi slovenske imena pripisati, ste poplačali stari dolg, kteriga so noter do Vas vsi poprejšni mestni poglavarji dolžni ostali. Z veseljem tedaj spozna slovensko društvo to lepo djanje, s kterim ste pokazali, da spoznate, da stara „bela Ljubljana“ je slovenske Krajne poglavno mesto in da tedaj, ne da bi treba bilo nemšine clo zatreti, vunder pravica pred Bogam in ljudstvom, ne sme v nobeni reči več zaničevani pankert biti, ampak de se povzdigne na prvo stopnjo domorodnih pravic. Deržavni sbor Dunajski nam bo kmalo pravico storil, ktero nam nekteri protivniki še zmirej kratiti hočejo, in tako očitno kažejo, de ne vedó kaj de veleva „opravičenje narodnosti“, katero so nam milostljivi Cesar z ustavo dali. Sprejmite tedaj zahvalo za Svoje domorodno prizadevenje ktero nikdar ni brez težave, pa toliko veči so tudi zasluge. Bog Vas obvari! Slovensko društvo v Ljubljani 26. kimovca 1848. Dr. Bleiweis, Cigale, tajnik.

Darovatelju, ki je obljubil še drugih historičnih listin, je izrekel občinski svet pristržno zahvalo.

Zapisnik zadnje seje se je predložil in odobril.

Potem je poročal župan ex praesidio o zasledovanju pasov brez mark po mestnih stražnikih in o običajni nagradi stražnikom v ta namen. Se je dovolilo 100 K.

Ulični napisi.

Ta točka se je zopet odstavila z dnevnega reda ter pride na vrsto v prvi jesenski seji. Do takas pa se tozadevno poročilo natisne in razdeli.

Narodno srečkalno društvo „Nada“.

Po županovi inicijativi se je osnovalo v Ljubljani narodno srečkalno društvo „Nada“, ki ima namen, da daruje del dobička pri srečkah za ustanove in podpore slovenskim in hrvatskim slušateljem na bodočem slovenskem vsenčističju v Ljubljani. Po § 10. pravil pristojna uprava društva ljubljanski občini. Sklenilo se je enoglasno, da prevzame mestna občina ponujano jej upravo, ker obeta postati društvo res velike koristi. (Poročevalec obč. svetnik dr. Majaron).

Stavbne in slične zadeve.

Treotovi dediči prošijo, naj se jim izbrše služnost do kopanja ilovice na mestni parceli v Spodnji Siški. Ta služnost obstoji od leta 1841, a je postala brezpredmetna in zastarela, ker se že nad 40 let ni ilovica več kopala. Prošnji se je ugodilo. (Poročevalec občinski svetnik dr. Triller.)

Mestni magistrat je predložil nasvet, naj se izposluje vodarini prednost pred drugimi vključenimi terjatvami. Dosedaj se vodarina ne smatra za javno davščino ter je mestna občina pri ekskuzijskih prodajah izgubila svojo terjatve. Sklenilo se je, da se vloži na deželni zbor peticijska, naj se vodarina po § 216. izvr. reda vrati med pristojbine, ki imajo značaj javnih davščin. Mestnemu magistratu pa se je obenem naročilo, naj skrbi za točno plačevanje vodarine ter jo po potrebi takoj istoži. (Poročevalec obč. svetnik dr. Majaron.)

Neki Fran Brezelj se je ponudil, da odkupi neko mestno parcelo v Trnovskem predmestju za stavbišče ter vprašal za ceno. Ker pa ima mestna občina poleg te parcele še drugo večjo parcelo, in ker raste vrednost temu zemljišču od leta do

leta, se je sklenilo, da se za sedaj še svet ne prodaja. (Poročevalec obč. svetnik dr. Stare.)

O županovem dopisu v zadevi državnega prispevka za regulacijo Rožnih ulic je poročal isti poročevalec. Stroški za podiranje ulovca in dveh mestnih hiš v tej ulici in za druge potrebne regulacije bi znašali 160.000 K. novi f. rož 70.000 K. ovi trošar 3000 K. skupaj tedaj 233.000 K. V pr. k. t. bi dala Kranjska hranišca 24.000 K. Glasom sadnjega odloka deželne vlade se je izjavila država, da vsa svoj prispevek od 30.000 na 40.000 kron. Ker pa je ta prispevek še nezadosten, se je sklenilo, da se občinski svet znova obrne do cesarja, razvija svoj prispevek vsaj na 50.000 kron, ker je v podobnem slučaju dovolil v Beljaku celo 50%.

Obč. svetnik Vidmar je opozarjal na nujno potrebo preuredbe lesenega šentjakobskega mostu ter stavi resolucijo, da se županu naroči, naj opozori vlado na to nujnost ne glede na to, kdaj se začne s regulacijo Barja. Tudi ta resolucija je bila sprejeta.

Prošnja »Avstro-ogrskega pomožnega društva v Norimberku« za podporo, se je odklonila, ker je delokrog tega društva neznan in ker ni za take stvari skrbjeno v proračunu. (Poročevalec občinski svetnik Svetek.)

Za odpravo nekaterih zdravstvenih nedostatkov pri straniščih mestne nemške deklariše šole se je dovolilo 1100 K. (Poročevalec obč. svet. Subic.)

Isti poročevalec je poročal o navedenih mestnega magistrata glede naprave nekaj novih peči, ventilacije in francoskih klopi na prvi mestni deški ljudski šoli. Naprava novih glinenih peči se je takoj dovolila, ker se je lani v tej šoli več peči podrla. Za ventilacije so sedanja okna neprimerna, vendar bi ventilacija veljala 1200 K. Stako napravo se počaka, pač pa se napravi za poskušnjo ventilacija v voditeljevi pisarni. Istotako naj se opusti nabava novih klopi, ker poročevalec sploh ne pozna francoskih klopi.

Prizivu dr. M. Pirca proti nekaterim točkam magistratnega dovolila za njegovo hišo na voglu Sodnijskih in Cigaletovih ulic se je v dveh točkah ugodilo, v ostalih dveh pa zavrnilo, oziroma mora predložiti znova stavbne načrte.

Debata je nastala zaradi najemščine za kletne odprtine na ulico. Obč. svetnik dr. Triller je rekel, da je naš stavbni red silno strog. Kletne odprtine se vendar ne morejo enako obdavčiti kot portali. Predlagal je, naj se prizivniku tozadevna najemščina odpusti ter zaostavi njegov reverz. Dr. Trillerjev predlog je bil sprejet, na kar je župan opozarjal, da izgubi mestna občina vsled tega dokaj dohodkov, ker ima več starih obvezancev. — Posneje je župan na podlagi § 67 obč. reda ta sklep razveljavil. (Poročevalec obč. svetnik Žužek.)

Isti poročevalec je poročal o regulaciji II. dela Sv. Petra predmestja. Regulacija se je pravzaprav že lani dovolila. Mestnemu magistratu se je naroda, da izdela načrt vseh 17 novih cest, izmed katerih jih ima 11 že svoja imena. Regulacijski načrti so se odobrili, magistratu se je naročilo, da ukrene vse potrebno, da dobi načrt odobrenje deželne vlade in dež. odbora.

Končno je še poročal isti poročevalec o uravnavi posestnih in nivojskih razmer ob levi strani Dunajske ceste med Marije Terezije cesto in južnoželeznično prego. Vsi stroški uravnave so proračunjeni na 12.860 kron. Za letos se uravna k večjemu levi hodnik ter se dovoli v ta namen 4500 K, ki se postavijo v proračun prihodnjega leta.

Prošnji mestne občine ljubljanske za podelitev privolitve do stanovanja in uporabe vseh prostorov nova hiše Pohlavkine ustanove v Gradaških ulicah se je ugodilo brez debate (Poročevalec mestni komisar Seman.)

Zdravljenje revežev.

Podžupan dr. vitez Bleiweis je poročal o reviziji receptov, ordiniranih ubožcem v letu 1904. Povedal je, da se je število receptov povečalo na 3411 K, ker so cene poskočile ter je bilo vsled novega domovinskega zakona, ki je dovedel mestni občini mnogo novih revežev, veliko več takih ordinacij. Stroški so narasli tudi zategadelj, ker so se rabili dragi organski preparati. Računi so se odobrili, mestni blagajnici se je naročilo, naj znesek izplača in prav zaračuni, mestnim zdravnikom pa se priporoča, naj kolikor je le dopustno štedijo z dragimi organskimi preparati. Obenem se izreče mestnim zdravnikom zahvala in priznanje za pomoč in sodelovanje.

Nemška nagajivost.

Med sejo je došla županu principijalno važna razsodba tuk. sodišča. Za

električno razsvetljavo Zvezde o Prešernovi veselici se je moral izbrati kabel, ki je položen na mestnih tleh pod hodnikom ob „Tonhalle“. V ta namen se je morala tam postaviti mala baraka. Proti temu sta se pritožila filharmonično društvo in knjižar Fischer na sodišče ter zahtevala takojšnji sodni sklep, da se naprava odstrani ter se jima povrne stroški (?). Obravnava je bila danes popoldne. Sodišče je razsodilo, da je zahtevo odklonilo. Za mestno občino je posredoval odvetnik dr. Hribar.

S tem je odstranjena nevarnost, da bi bila Zvezda pri veselici brez električne razsvetljave, zavržena pa je tudi nagajivost naših nemških someščanov, ki si jih je treba dobro zapomniti. (Klicij ogorčenja na nagajivece.)

Nakup brošure „V boj zoper alkoholno kugo.“

Poročevalec obč. svetnik Dimnik. Sklenilo se je, da se nakupi 1000 izvodov imenovane brošure, ki jo je po nemški knjigi priredil nadučitelj Ogorčec od Sv. Barbare v Haložah za razdelitev med šolsko mladino. Cena 1000 izvodov 45 K.

O mestni višji dekliški šoli.

Poročevalec obč. svetnik Šubic. Nadzorovalni dami na tem zavodu, gđ. Mar. Wesnerjevi se je dovolilo 200 K prispevka da obišče vsenčistične ferijalne kurze v Jeni, med potom pa vzorne dekliške zavode.

Kuratorij višje dekliške šole predlaga preuredbo in izpopolnitev na tem zavodu, da se opuste pedagoški tečaj, ker je že itak nadprodukcija v narasčaju učiteljic in ker ta šola ni poklicana, da bi pripravljala za učiteljski stan. Sklenilo se je, da se pedagoški kurzi obdržijo le za prihodnje leto, potem pa se naj opuste. Za več ur se dovoli 400 K kredita.

Nadalje priporoča ravnateljstvo te šole naj se najamejo novi prostori za šolo, ker bo najbrže treba ene paralele. Razvnela se je daljša debata. Ker pravi ravnatelj v svojem poročilu, da mestna občina ne skrbi dovolj za to šolo, da za druge zavode izmetuje denar. n. pr. za par zidarskih pomočnikov na obrtni šoli, je poročevalec odločno nasprotoval takim nentemeljnim očitanjem. Rekel, je, da se v višjo dekliško šolo jemlje material, ki ne spada v to šolo. Treba bi bilo več izbiro. Tudi načelstvo kuratorija za sedaj ne uvideva potrebe razširjevanja. Potem še doda v formalnem in osebnem oziru nekaj opazk. Pred vsem želi, da bi bilo ravnateljstvo bolj točno v svojih poročanjih, ne pa da poroča šele julija, tako da kuratorij še akta v roke ni dobil. Ravnateljevo poročilo pa je tudi pomanjkljivo, ker nič ne govori o opravi za prostore, ki se naj nanovo najemo. Posebno pa da mora zavračati ravnatelj neosnovani napad na obrtno šolo. Preveč prozoren je namen, da vlačijo ravnatelj v svoje poročilo ta zavod, kakor Pilatuža v vero. Ravnatelj višje dekliške šole pravi v svojem poročilu, da umetno obrtna strokovna šola nima ne vzgojvalnega, ne narodnega pomena. Proti takim napadom protestuje poročevalec najodločneje, ker je že 17 let ravnatelj tako neosnovano napadenemu zavodu. Od ravnateljstva višje dekliške šole pa se zahtevajo stvarna poročila.

Za najem novih prostorov se je dovolilo 550 K.

Podžupan dr. vit. Bleiweis je tudi obžaloval, da kuratorij ni dobil tega poročila v roke. Kuratorij je že opetovano naročil ravnateljstvu, naj bolj izbira material pri vzprejemu. Zavod ni namenjen za hčerke železniških paznikov in delavcev.

Postopanje ravnateljstva je marsikoga neprijetno dirnilo ter želi, da bi ravnatelj prihodnjič drugače postopal, sicer bo občinski svet prišel z drugačnimi sredstvi. Predlagal je, naj se sprejme v višjo dekliško šolo le take učenke, ki so sposobne za višjo izobrazbo. — Župan je najprej pojasnil, zakaj se je ravnatelj dopis zakasnil, potem pa zavrnil podžupanove nazore glede sprejemanja učenk ter izjavil, da ima hči delavca in stražnika ravnotako pravico do višje izobrazbe kot hčere meščanov in uradnikov.

Obč. svetnik dr. Triller je tudi izjavil bojazen, da bi se podžupanov predlog krivo tolmačil. Res pa je, da ni bil ta zavod ustanovljen kot krušni zavod za preskrbo deklic. Svoj pravi namen pa bo šele dosegel, ko bo združen z internatom. Vsega pa je krivi država, ki ne skrbi za primerno žensko višjo strokovno izobrazbo. Višja dekliška šola mora suprirati malomarnost države, ki bi morala skrbeti za krušno izobrazbo. Poročevalec predlog je bil sprejet, podžupanov predlog pa odklonjen.

Spominska knjiga o razvoju Ljubljane.

Kakor je bilo v zadnji seji v principu sklenjeno, da se izda ilustrovan spominska knjiga o razvoju mesta po potresu, je župan danes predložil proračun

stroškov. Založi se 2000 izvodov v albumski obliki. Stroški bodo znašali 6750 K. Knjiga bo obsegala 15 tiskanih pol ter veljala 10 K. Obč. svetnik Velkavrh je predlagal naj se vzame v knjigo slika župana Hribarja ki je toliko storil za razvoj Ljubljane po potresu. — Se prepusti tozadevnemu odseku. — Obč. svet. dr. Triller je predlagal, naj se cena knjige šele določi, ko bo izšla. Sprejeto.

Pred zaključkom se je župan voščil občinskim svetnikom prijetne počitnice ter zaključil javno sejo. Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

† Prof. Janez Trdina.

Včeraj je zamrl po daljšem bolehanju v Novem metu starosta slovenskega pisateljev Janez Trdina, o čigar zaslugah za slovensko slovstvo smo pred kratkim ob njegovi petdesetletnici širneje govorili v našem listu. Zamrl Janez Trdina je bil kremenit značaj, odločen Slovan, ki je do svojega zadnjega vzdihljaja idealno ljubil svoj narod. Bil je vzoren pisatelj in fin pripovedovalec, kateri si je pridobil s svojimi spisi trajno častno mesto v naši literaturi. Zato mu naj bodi lahka zemlja domača!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. julija.

— **Gremij ljubljanskih trgovcev.** Ljubljansko trgovstvo dobi novo zastopstvo. Gremij trgovcev, ki je bil doslej prostovoljna združitev, se preobrne na podlagi tozadevne postave v obvezno združenje vseh protokolariziranih ljubljanskih. Voliti bodo treba novih mož, ki bodo tako v stanovskem oziru, kakor tudi v narodnem delovali za korist ljubljanskega trgovstva in ki bodo reprezentirali na zunaj trgovino bele Ljubljane. Gremij je v prvi vrsti stanovska korporacija in zato bi se ne pečali z občinim zborom, ki se bo vršil v torek dne 18. t. m. (ob 3. uri pop. v „Mestnem Domu“), ko bi v drugi vrsti ne prišli v poštev tudi narodni interesi. Opozarjamo samo na to, da določuje gremij poučni jezik na gremijalni šoli, katero pohajajo izključno slovenski vajenci. Ni, in ne more nam biti iz tega vzroka vseeno, kako reši ljubljansko trgovstvo to nalogo v narodnem oziru. Pregledali smo imenik protokolariziranih trgovcev in pri tem našli, da je izmed 158 volilnih upravičencev dobra polovica odločno narodnih tvrdk, katerim stoji samo kakih 30 nemških in nemških volilcev nasproti. Zato naj nihče izmed slovenskih trgovcev ne zamudi priti pravočasno na volišče, če noče, da bodo volitve podale karikaturu narodnostnih razmed med ljubljanskim trgovstvom. Posvetili bomo posebno pozornost onim gospodom iz nasprotne tabora, ki bodo agitirali proti nam, še večjo pa takozvanim narodnim trgovcem, ki se bodo skrili za peč in ostali doma. Garantiramo jim, da izve kupujoče občinstvo za njih junaštvo, in če bi bilo tudi treba te gospode imenoma navesti v našem listu. Veseli nas, da se je od trgovske strani sprožila misel na zaupni shod narodnih trgovcev, in kakor čujemo, se bode tak shod tudi res sklical za ponedeljek zvečer. Veseli nas tembolj, da se je tudi naše trgovstvo jelo gibati v narodnem oziru, ker je to dobro znamenje za bodočnost našega naroda. Trgovski stan je že po svoji naravi in svojem poklicu najkonservativnejši stan v mestih. Trgovcev ni lahko dobiti za nove ideje, če pa se jih enkrat oklenejo, ostanejo jim ravno iz prej omenjenega vzroka trajno zvesti. Še ni dolgo, ko je bilo naše trgovstvo najtrdnjše zaslomba nemškutarije, zato smo se res razveselili, ko smo vzeli imenik protokolariziranih tvrdk v roke, še bolj pa, ko smo izvedeli, da so se našli v trgovskem stanu odločni možje, ki gredo v boj za stanovske in tudi narodne interese. Ne odrekamo dosedanjemu (po večini nemškemu) odboru zaslug za trgovino v stanovskem oziru, tudi jim nismo osebno nasprotni, ampak ti gospodje morajo uvideti, da se dajo v stanovskem oziru prav lahko nadomestiti, v narodnem oziru pa da morajo kapitulirati, ker nočemo več gledati te sramote za na-

rodnost naših trgovcev, in ker hočemo, da pade tudi ta anahronizem nemškutarije! —

— **Sodne tiskovine.** Proti pad Germanije je bil neizogiben, pa so vmes posegli brihtni gospodje o. kr. nadsodišča v Gradcu, in tako pravočasno odvrgli veliko nevarnost nemške stvari. Dosedaj so se namreč izpolnile pri sodiščih na slovenske vloge samoslovenske tiskovine, za nekaj časa sem pa dobivamo sicer tudi slovenske tiskovine, toda na njih se nahajajoči nemški tisk: »Zustellungsverfügung« z navodilom kako naj se dotična tiskovina dostavi, je za nas stranke popolnoma nepotreben, akoravno je ta tisk navadno prečrtan. Tudi na spodnjem robu prve strani teh tiskovin, ki se, kakor prej, izdelujejo v Gradcu, je natisneno nemško oznanilo, v katerih slučajih naj se rabi dotična tiskovina. Nas stranke čisto nič ne briga, katera navodila se dajo uradnikom glede uporabe in dostavitve tiskovin, toda germanski gospodje nočejo, da bi se izdelovale v nemškem Gradcu in izdajale strankam samoslovenske tiskovine, kajti s tem bi bil nemški Gradec onečaščen in bi bila nemščina zapostavljena; lahko bi se tudi neki »pristni kranjski Nemece«, kateremu bi se tako samoslovenska tiskovina vročila, pritožil, da se ga izživa, zato naj bi vendar pridejani tisk njegove živce malo potolažil. Povsodi dela ta gospoda na to, da bi se pri nas ojačila nemška stvar, da bi izpodrinila vsepovsod slovenščino. Torej dosedanje samoslovenske nedolžne tiskovine so ovirale to nakanano in nemško gospodo motile v spanju. S temi najnovejšimi tiskovinami pa žele, da bi se Slovenci po časi privadili nemškemu tekstu in s časom tudi samonemškimi tiskovinam in nemška posest bi bila razširjena. Naj se justična oblastinja le veseli omenjenih nemških pristavkov — toda samo v svojih uradih, odpravi naj pa ta nebodigatreba na tiskovinah, ki se vročajo strankam, pa ne samo z navadnim predrtanjem, kajti vsenemški gospodje naj bodo prepričani, da se Slovenci ne bomo podali njih nameram in da bomo vedno zahtevali, da se spoštuje naš jezik. Morda bo kdo rekel, da so to malenkosti, ki niso vredne, da se jih omenja. Ker se pa nam Slovincem povsodi stopa na prste in povsodi žali naša narodnost, moramo pač to smatrati kot novo izzivanje in ne smemo mirno trpeti tudi ne takih malenkosti, ki so pa vendar zelo sumljive.

— **Škofovi zavodi.** Duhovniki so razvili velikansko agitacijo, da našeno kar mogoče mnogo dijakov v škofove zavode. Napeli so vse strune. Zlasti so delovali na ta način, da so staršem obetali, da bo fant brezplačno sprejet — če bo le mogoče. Na ta način so dosegli, da se je oglasilo precej fantov in izmed teh so jih izbrali 59, menda same take, katerih starši so kolikor toliko petični. Med temi 59 fanti jih je največ z Gorenjskega — oškodovana je torej kranjska gimnazija. Ravnatelj škofovih zavodov bo zaradi svoje neodkritosrčnosti in potuhnenosti znani profesor Gnidovec iz Kranja. Škof je v svojem listu in v »Slovincu« pisal: »Želani sem mislil začetni s štirimi razredi, toda želja, da bi dijaki dobili vso vzgojo v zavodih, kakor je v zmišlu določil tridentinskega koncila, me je nagnila, da to misel opustim in začnem le s poukom za prvi gimnazijski razred.« Škof se je — recimo — malo nerodno izrazil. Ne želja, da bi dijaki dobili vso vzgojo v zavodih, ga je pripravila do tega, da se hoče letos ravnati po določilih tridentinskega koncila, katerih lani menda še ni poznal, nego kruta sila ga je pripravila do tega. Določila tridentinskega koncila so le izgovor; pravi vzrok pa je, da sta dva bodoča profesorja škofovih zavodov pri skušnji grdo pogorela in da brez izprašanih profesorjev ni mogoče otvoriti štirih razredov. Bodoči profesor Jare je padel iz botanike, bodoči profesor Arh pa iz grščine. Altreche tridentinski koncil.

— **Učiteljstvo in dr. Tavčar.** Z Bleda je dobil dr. Tavčar naslednjo brzojavko: Učiteljstvo radovljanskega okraja, zbrano pri konferenci na Bledu, iskreno pozdravlja ter zahvalja Vaše preblagorodje na možatem nastopu v državnem zboru za gmotno stanje učiteljstva.

— **Tržaški škof Nagl** ima sedaj troje časopisov. »L'Amico« v Trstu in »Eco del Littorale« grdit slovence in govorita za Lahe; »Novi List« izhaja v slovenskem jeziku, pa seveda ne sme pisati proti Lahom. A ti trije listi menda ne zadoščajo škofovim političnim potrebam, kajti škof se je odločil, da ustanovi v Trstu velik italijanski dnevnik. Morda bo »Novi List« slovenski izvod iz tega lista.

— **Vprašanje o glagolici.** »Naša Sloga« piše: Iz Rima javljajo hrvatskim listom o vprašanju o glagolici sledeče: »Kongregacija za izvanredne cerkvene posle storila je odlok glede glagolskega liturgijskega jezika v Iliriji in Dalmaciji. Kardinali so predložili papežu, naj potrdi dekret kongregacije obredov iz leta 1903, v katerem dekretu izjavlja, da se ima staroslovenski jezik pridržati pri maši samo v onih krajih, kjer se je ta jezik rabil 30 let. Papež bo osebno priobčil ta odlok škofom. Ako se gornja vest urušni, bi značilo, da so se hrvatski škofje v Rimu zastopali in da so zmagali v Rimu gotovi spletkarji in nasprotniki glagolice in našega naroda. V ostalem pa hočemo počakati, kako se bo glasilo poročilo papeža Pija X. našim škofom.

— **„Ca od Rima!“** V Vodicah v Dalmaciji je bila preteklo nedeljo velika sokolska slavnost, katere se je udeležilo na tisoče ljudstva najrazličnejših stanov. Po obedu so vstajali govorniki, ki so navdušeno govorili, katerim je zbrana množica viharno piskala. Toda le enemu ne. Vstal je naposled človek črne garde, zastopnik klerikalcev. Nekoliko je govoril o slavnem Hrvatstvu, hvalil se s svojim patriotizmom, kmalu pa prešel na glagolico in začel trditi, da Rim ni kriv, da se ta zadnji ostanek staroslovenske službe božje uniči; branil je škofove in njihovo delovanje, zlasti onih, ki preganjajo glagolice. Upal si je celo trditi, da glagolice ni last celega hrvatskega naroda. Kaj bi bil ta izdajalec najsvetejših narodnih svetinj še kvasil, ne vemo, toda zbranim poslušalcem je bilo to že zadosti, da so začeli burno demonstrirati zoper te besede in da je bilo čuti ogorčene klice: »Ne, ne, Rim je kriv! Doli z Rimom! Proč od Rima!« Ti klici so bili tako soglasni, tako složni, da se je moral zastopnik črne reakcije umakniti, mogel pa si ni kaj, da bi ne bil izustil še besed: »Vi nimate nobenih pravic!« »Živila narodna cerkev!« je zaklicalo sto in sto gl in pokazalo s tem, da si ne pusti iztrgati svojih najdražjih svetinj, do katerih ima neomejeno pravico in oblast. — Seme, zasejano v malih Ricmanjih, bo vzklilo in vzrastlo v mogočno drevo, ki bo razprostrlo svoje veje po vsem slovenskem jugu.

— **Rektor graškega vseučilišča** dr. Luschn pl. Ebengreuth je tudi zoper slovensko vseučilišče demonstriral. Komur še ni znano, mu povemo, da se po njegovih žilah pretaka pristna kranjska ribniška kri. Njegovi predniki so v Ravnem dolu v sodraski župniji rete in rešeta delali ter jih raznašali po zeleni Stajarski. Ker so iz Ravnega dola napravili nemški Ebengreuth, si je »nemški vitez« Lušin privzel po rodni vasi svojih slov. očetov častni naslov »von Ebengreuth«. Natančno ne vemo, ali je stari oče njegovega očeta ali njegove oče njega samega v Gradcu iz svoje krošnje stresel, da ondi nastopa zoper svoje krvne brate. Taki Tevtoni torej besne zoper naše vseučilišče.

— **O slovensko-nemški zvezi v Vevčah** bi se dalo marsikaj poučnega pisati. Zvezani so slovenski katoliški fajmošter in njegov škof, pa vsenemški protestant in njegov škof. Predpustom je ta zveza

imela »lepo« veselico, katere sta kajpak udeležila tudi fajmošter kaplan. Zato pomagata duhovni sodi ravnatelj, da laglje kroti delavce. Z ene strani stiskajo delavce nemški kapitalisti, z druge pa slovenski duhovniki. Ni čude, da so potlačili tako dobro pod sovražni plat, da so prišli ob vso zavest. Duhovniki dobivajo seveda dobro plačilo; danes dva sodčka vina, jutri drugega, njih podrepaniki pa mastne službe.

— **Baraka pred Tonhalle.** Pravda zaradi barake pred Tonhalle je bila že včeraj končana. Filharmonično društvo se je s to pravdo zamenilo blamiralo. Sodišče je namreč odbilo njegovo tožbo. Kaj je ne gospodo filharmoničnega društva tak srbelo, da so šli tožiti?

— **Za prvega magistrata** nega komisarija je bil imenovan v včerajšnji seji obč. sveta dosedaj II. magistratni komisar g. Albin Semen.

— **Prešernova veselica.** Zanimanje za to veselico je naravno velikansko. Že danes je dospelo v Ljubljano veliko tujcev, veliko pa pride še danes zvečer in ponoči. Tudi v Ljubljani je zanimanje za veselico tako, kakršnje še ni bilo doslej za nobeno enako prireditev. Vstopnice se je prodalo že ogromno število. Vkljub temu se slavno občinstvo najprosi, da se preskrbi z vstopnicami, ako mogoče, že preje, da ne bo pri blagajnah prevlekle gneče. Pri blagajnah se bo tudi prodajalo »Golgijeva kačica«. Vsi paviljoni »Zvezdi« so že dograjani, danes se samo še dekorirajo z zelenjem in okrajujejo s slovenskimi trobojnicami. Pripomnja se, da bodo pri veselici občinstvu vedno na razpolago član odbora pri Radeckijevem spomeniku. Upati je, da bo jutrišnja veselica uspela sijajno in da bo naša vsakomur toliko zabav, kakor je doslej niena slična prireditev. Če bi tudi v gmotnem oziru uspela, bo tem dosežen oni smoter, ki je lebdela pred očmi našim čestitim damam, ki so to veselico priredile. Naj bi jutri ne bilo nobenega Slovence, ki bi ne položil svojega obola na korist Prešernovega spomenika.

— **Petje na Prešernovi veselici.** Upravni odbor »Zveze slovenskih pevskih društev« opozarja vse cenjene pevске tovariše »Glasbene Matice«, »Ljubljane«, »Merkurja« in »Slavca«, da se v smislu skupnega sklepa sigurno udeležijo petja na Prešernovi veselici. Gospodje pevci naj se zberejo četrti na sedem zvečer na odru, ker se mora zaradi poznejšega sporeda petje točno ob sedmih začeti. Skupno se bode ta pela ista dva zbora, kakor na koncertu »Zvezde Posamezna društva pa naj blagovolijo tudi še za druge zборе biti pripravljena. Note naj blagovolijo vsako društvo s seboj prinesiti.

— **Prešernov spomenik** se odkrije v nedeljo dne 10. septembra t. l. K tej svečanosti so povabljeni vsi Slovenci. Med drugim so se poslala vabila, da se udeležijo odkritja, tudi mestnim občinskim svetom v Zagrebu, Belgradu, Sofiji, Cetinju, Pragi, Krakovu, Lvovu, Moskvi in Petrogradu. Natančen spored svečanosti se priobči v kratkem.

— **Sprejem Srbov in Hrvatov.** Srbi in Hrvatje dospo v Ljubljano, kakor smo že poročali, danes zvečer ob polnočih z brzovlakom. Na peronu imajo prost vstop samo društva, drugo občinstvo pa se mora preskrbeti s vstopnicami. Sprejem se bo vršil na restavracijskem vrtu, kjer bo postirana tudi »Društvena godba«. Po sprejemu se gostje peljejo na stanovanje. Gostje večerjajo v hotelu »Ilirija«. Ob polnočih se udeležijo predavanja o Prešernu, ki bi naj bilo kolikor mogoče kratko. Po predavanju je sestanek na vrtu hotela »Ilirija«, kjer koncertuje »Društvena godba«. K temu sestanku se vabijo vsa cenjena društva in vse rodoljubne občinstvo.

— **Za Prešernovo veselico** se nam brzojavila iz dalnje Galicije: Dókler čitaje bo čital Slove utovore Prešerna; Dókler ustrajala bode vsega Slovenstva krepost: — Naj le pohlepno rokó svoje stóza »Germania« preširna! Nikdó dograjen ne bode — nemški do Adrije most!! — J. J. Stéfánov.

— **Za Prešernov spomenik** je pripisala gospa Ana Hošvarjeva, županova soproga iz Velikih Lašč po gospe županji Milici Hribarjevi zbirko ensto dvajset kron. Živel! — Porodi se nam, da zbirajo tudi drugod

gospe županje prispevke v to vzvi-
šeno svrho; želimo jim obilo uspeha
pri plemenitem narodnem delu.

„Prosveta“ — Prešernu.

Snodi se je vršila poskušnja slik s skioptikom ki se je jako imenitno obnesla. Razporedba slik pri predavanju danes zvečer in jutri dopoldne je sledeča: 1) France Prešeren, portret (Fr. Kurz pl. Goldenstein); 2.) Prešernova rojstna hiša v Vrbi, fotografija; 3) Matija Čop, portret (Amalije Oblakove); 4) Čop utone v Savi (Karpellus); 5) Mornar (Karpellus); 6) Ribič (Karpellus); 7) Nezakonska mati (Karpellus); 8) Nuna in kanarček (Karpellus); 9) Zravlivo ljubezni (Karpellus); 10.) Zadnji boj iz »Krste pri Savici« (Karpellus); 11) Begun iz »Krste pri Savici« (Karpellus); 12.) Slap Savice, fotografija; 13.) Krst pri Savici, (Janez Šubic); 14) Stanko Vraz, portret (U. Unger); 15) Prešernov spomenik, fotografija (Ivan Zajec).

— V seznamku dam, ki
bodo sodelovale pri Prešernovi ve-
selici, so po nejlubji pomoti in-
ostala imena gospe Roze pl. Blei-
weis-Trsteniške in gospic Leje
Bukovičeve, Zore Senčarijeve,
Indofove, gđc. Remiševih, Erne
Rozmanove in L. Praprotni-
kove, kar s tem popravljamo.

— Prešernove razglednice. G. Jernej Bahovec je ravnokar izdal za Prešernovo slavnost novo, času jako primerno razglednico. Narisal je to res umetniško delo Saša Šantel. Na razglednici je narisal Prešeren, ki stoji pred svojo rojstno hišo. Podoba je ilustracija sonetu »Oj Vrba, srečna, draga vas domača...«. Razglednica je delana v barvotisku.

— **Odvetništvu** sta se odpovedala ljubljanska odvetnika g. dr. Fran Munda in g. dr. Mih. Truden, prvi radi starosti, drugi, ki se je šele pred par meseci preselil iz Trsta v Ljubljano, radi slabega zdravja. Gospod dr. Munda je bil skoraj 40 let odvetnik; najprej v Radovljici, od l. 1870. naprej pa v Ljubljani; bil je veliko let pravni zastopnik mestne občine. Na zadnjem rednem običnem zboru odvetniške zbornice se mu je, kakor znano, izreklo posebno spoštovanje in priznanje.

— **Drustvo svobodnomisel-**
nih slovenskih akademikov
"Sava" na Dunaju opozarja še
enkrat vse člane in **somišljenike**,
da se polnoštevilno udeleže jutranjega
(nedelja) sestanka, ki se vrši ob polu
10 uri dopoldne pri Auru v Wolfovih
ulicah.

— **Centralna komisija za umetnost in historične spomenike** je imenovala kustosa tukajšnjega muzeja g. dr. Valterja Šmida svojim dopisnikom.

— Šolski sklep na c. kr. l. državni gimnaziji v Ljubljani. Iz letnega poročila tega zavoda so razvidni nastopni podatki: Za obvezne predmete je z ravnotežjem nameščenih 26 učnih moči. Zavod je štel 16 razredov, ker so bile v treh razredih (I, II. in IV.) po 3 in v dveh razredih (III. in VII.) po dve paralelki; v teh razredih je bilo koncem šolskega leta skupno 557 dijakov, po narodnosti 456 Slovencev, 97 Nemcev in 4 drugi; rimsko kat. vere jih je 553 Ljubljanačanov 171, Kranjcev od drugod 298 in 88 zunanjkov. — Učni uspehi so naslednji: 471 jih je dobilo prvi red, med njimi 76 z odliko, 6 je zaradi bolezni neizprašanih, k ponovljalnemu izpitu iz enega predmeta je pripuščeni 31, izdelali niso: 32 z drugim in 18 s tretjim redom. — Šolnine se je vplačalo 10 900 K, pristojbin 2027 kron 40 h, skupno 12 927 K 40 h, a stipendisti so prejeli 12 697 K 84 h. — Podporna zalega, ki podpira dijake izdatno s knjigami, z oblako in deloma z denarjem, je porabila za to leto 1041 K 34 h. — Kronika se spominja z gorkimi besedami bivšega mnogoletnega profesorja na zavodu, mons. T. Zupana, ki je bil dne 30. oktobra l. l. dekoriran z viteškim križcem Franc. Jožefovega reda, ter umrlega prof. J. Vavriča, ki v oporoki ni pozabil l. državne gimnazije. — Poročilo je pridejano konec kataloga učiteljske knjižnice, ki ga je skrbno sestavil profesor dr. Korun.

— Na višji dekliški šoli v Ljubljani je bil danes sklep šolskega leta, ki je deveto njenega obstanka. Šlo, ki obsega, kakor znano, tri letnike, je obiskovalo do konca leta 112 gojenk. Od 49 gojenk prvega letnika je dobilo prvi red z odliko 12, prvi red 33, ponavljalni izpit 3, tretji red 1; od 40 gojenk drugega letnika je dobilo prvi red z odliko 8, prvi red 30, ponavljalni izpit 2; od 23 gojenk tretjega letnika je dobilo prvi red z odliko 9, prvi red 13, drugi red 1. Učni uspehi se morajo toraj prav dobri imenovati. Na zavodu je poučevalo razen ravnateljice, nadzorovalne dame, stalno nameštene moške in provizorično

nameščene ženske učne moči za ob-
ligatne predmete še pet gimnazistkin
in trije učiteljski profesorji. — Z
višjo dekliško šolo nekako kot šer-
titi letnik je v zvezi pedagoški te-
čaj, v katerem se pripravljajo kandi-
datinje za zrelostni izpit na c. kr.
učiteljsko. Letos je obiskovalo ta
tedaj 14 kandidatinj. Od teh so se
oglasile v poletnem roku k maturi
tri kandidatkinje, izmed katerih sta
dve maturo prestali, ena pa ima po-
novljalni izpit šez dva meseca, druge
se bodo oglasile v jesenskem ter-
minu, oziroma one, ki še nimajo po-
stavno zahtevane starosti, v bodočem
šolskem letu. Ker se je pokazalo, da
v pedagoškem tečaju ne zadostuje
dosedanje število učnih ur, se po-
množi isto v prihodnjem letu še za
tri ure na teden.

— »Narodni dom«. Gostilna v »Narodnem domu« je vsekakor iz vrstna in vsi obiskovalci te gostilne so nadvse zadovoljni s jedjo in s pijačo kakor tudi s postrežbo. Valtu temu se z nekaterih strani »Narodnemu domu« direktno nasprotuje, kakor se je pokazalo na pevskem sestanku dne 17. junija v Auerjevega salonu. To nasprotovanje ne škoduje samo narodni napravi, marveč ubija tudi slovensko družabno življenje. V »Narodnem domu« ima danes enajst važnih društev svoje bivališče. Kam z njimi, kaj bi bila posledica, če bi se vsled omenjenega nasprotovanja zaprla tem društvom vrata? Nekateri ljudje imajo menda posebno veselje, da pri vsaki priliki udrihajo po »Narodnem domu«. Da skušajo klerikalci »Narodnemu domu« škodovati, je naravno, saj jim je na tem, da ubijejo socialno življenje narodno naprednih krogov, ali da se z narodne strani in še krivično napada »Narodni dom«, to ni in ni prav. Kar se v kaki drugi gostilni nikakor ne smatra za nedostatek, to je v »Narodnem domu« že velik greh, prav kakor bi se smelo imeti samo v drugih gostilnah potrpiljanje v »Narodnem domu« pa bi moralo biti običajno vse vzorno in pod eno. V »Narodnem domu« se zahtevajo v nasprotju z navadami socialnega življenja vse drugačna običevanja, kakor v drugih javnih lokalih. Nekateri ljudje mislijo, da morajo stalni gostje planiti pokonec, se priklanjati in delati komplimente vsakemu, kdor pride kdaj v »Narodni dom« — sicer se že čustijo prezirane. To je naravnost smešno, a je res tako. »Narodni dom« ima svoj lep namen; delajmo na to, da se uredniči. Brezvestno pa je z obrekovanji škodovati »Narodnemu domu«, ki bi moral biti središče vsega našega socialnega življenja in je danes zapuščen vsled nemarnosti in krivičnega nasprotovanja različnih ljudi.

— Čudovita nesramnost.
Pod tem zaglavjem beležili smo preteklo sredo med dnevnimi vestmi dogodek, ki se je pripetil neki dami iz odbora za Prešernovo veselico v prodajalnici Avgusta Jenka, peka na Marije Terezije cesti. Ker nočemo namenoma nikomur delati krivice, damo s tem lojalno mesto sledečemu stvarnemu pojasnili. Pri lanski vsesokolski slavnosti je naročil namreč dotični pripravljalni odbor nekaj peciva tudi pri parni pekarni nemškutarja I. I. Kantza, ki je med tem že prišla v konkurz. Ta korak je provzročil med ljubljanskimi peki veliko razburjenja in so nekateri celo sklenili, da bodo radi tega pri bodočih enakih prilikah odklanjali na-

roče. Med temi narodnimi peki je bil tudi G. Avgust Jenko, ki je skozi in skozi naroden mož in čigar otroci se odgajajo v strogo narodnem duhu, dasi ima nemško Nizjcavs-trijko za ženo. Njegova žena pa ni nikaka fanatična Nemka, temveč čuti slovensko in tudi govori prav rada, če tudi bolj težko, po naše. G. Jenko je ravno z ozirom na postopanje pri vse-skolaski slavnosti naročil letos svoji ženi, da naj se v slučaju, da bi hotel odbor za Prešernovo veselico naročiti pri njem pecivo, zahvali za naročbo G. Jenko pa kot zaveden narodnjak s tako odklonitvijo nikakor ni namera-val demonstrirati proti Prešernovi vese-lici, temveč je hotel le izraziti, da se je lanskega leta grešilo proti načelu: „Svoji k svojim.“ Ako še pripomnimo, da je gospa Jenkova odgovorila doti-ni dami pri vstopu na običajni pozdrav slovensko in da se je na željo gospe Jenkove potem vršil nadaljni pogovor nemško, ne da bi bile o naši prvotni beležki omenjene besede izgovorjene v onem ostrem smislu, smatramo zadevo s tem za dovolj pojasnjeno.

Deželna zveza kranjskih obrtnih združenj je v svoji odborovni seji dne 13. t. m. s ozirom na to, da je bivši načelnik gosp. Engelbert Franchetti zapetno izvolitev odločno odklonil, izvolilo za načelnika Ivan Kregarja, za podnačelnika Ivan Dachs, za tajnika Fran Jeločnika in za blagajnika Engelbert Franchettija. Dalje je odbor sklenil 15. avg. prirediti javni shod glede postopanja zavarovalnice proti nezgodam, na kar se še danes vae pri-
zadete kroge opozarja. Zvezni odbor je

dalje pooblastil gosp. Engelberta Franchettija kot načelnika pripravljalnega odbora za ustanovitev mojstrske bolnišnice blagajne, da vse potrebno ukrene in pripravi, da bode bolniška blagajna z dne 1. januarja 1906 začela poslovati. Glede bolniške blagajne bomo v kratkem obširneje poročali.

— **Prememba posesti.** Trgovca in občan svetnik g. Jos. Turk je od gospe Marije Ane Kump roj. Soustan kupil gradščino Golnik pri Predvoru za 83.000 K.

— Duhovniška brada. Kakor poroča »Korrespondenzblatt für den atholischen Klerus«, je papež dovolil nekemu kaplanu na Kranjskem nositi brado. Imeli bomo torej kmalu srečo, bradate duhovnike imeti v svoji sredi.

— **Zoper jetiko.** Okr. glavartva so oposlala osem županstvom sledeče dopise: Izkazalo se je, da je zanimanje prebivalstva za kranjsko podružnico pomožnega društva za bolne na pljučih jako majhno in da imenovana podružnica ne more v tem obsegu delovati, kakor bi bilo želeli, ker ji primanjkuje denarnih pripomočkov. Da se temu nedostatku opomore, je nujno potrebno razširjati med ljudstvom blagotvorne ideje imen. društva in ljudem predočiti koliko bi se dalo pomagati zoper razširjevanje jetike, katera na leto več ljudi umori, kakor pa vsaka druga epidemična bolezen. Društvo zoper razširjevanje bolezni na pljučih si je stavilo nalogo z razširjevanjem popularnih spisov, s predavanji in pa z ustanavljanjem zdravilišč za jetične storiti kolikor mogoče zoper jetiko. Ker je pa uspešno delovanje omenjenega društva odvisno od gmotnega stanja, se Vas pozivlja, da ob vsaki ugodni priliki porabite nabiranje prispevkov za to občeokoristno društvo. Nabrane prispevke in imena darovalcev blagovolite semkaj poslati.

— **Surovi ljudje.** V Turjaku je nekaj surovežev, ki ne puste nikogar pri miru. Zlasti hodijo radi razgrajnat pred hiše in, če morejo, tudi kaj škode napravijo. Posebno se odlikuje neki Ed. Gale, ki se ga boji cela vas. Podnevi se potika po gozdih, kjer kuha jajca in peče kure, ponoči pa hodi v vas preganjat »krivoverce«. Kaj se temu ne da odpomoči?

— Iz Litije. Županovega sina Ivana Damjana, ki je v nedeljo popoldne tukaj v Savi pri kopanju utonil, so našli v sredo med Zagorjem in Trbovljami in ga pokopali na zgorskem pokopališču.

— Izlet pevskega društva „Zvon“ iz Šmartna v Radeče. Piše se nam: Ta izlet se je obnesel nad vse izborno. Izpodbite so trditve, da so Radeče nemškutarske, enkrat za vselej, kajti kot take nas bi ne mogle tako presrečno sprejeti, kot so nas. Ta dan je za nas nepozaben. Na boledorju v Zidnem

nepozabeni. Na kolodvoru v Zidanem mostu nas je pričakovalo društvo »Kum«. V iskrenih besedah nas je tam pozdravil društveni predsednik visokočoles g. R. Est. Zahvali se mu je v itak vznesenih besedah g. F. Rus. Po pozdravu smo korakali med grmenjem topičev in glasnimi živijo-klici v prijazne Radeče. Na mostu nas je čakalo novo presenečenje. Pričakovale so nas tam dražestne gospice radeške. V krasnih, navdušenja polnih besedah nas je pozdravila gospica Lani Kavčičeva ter pripela na zastavo društva »Zvon« lep trak. Med splošnim navdušenjem se ji je zahvalil učitelj gosp. Pleskovič. Zastava s novim trakom je zavihrala v zraku, godba je zaigrala sokolsko koračnico in glasni živijo-klici so se razlegali po dolini. Radeče so bile v zastavah in s oknen se je usipal na nas cvetlični dež. Koncert se je vršil na vrtu g. Plaserja. Pohvalno moramo omeniti nastop vrliga društva »Kum«. Tako lepo petje in v tako kratkem času doseči more le pevovodja kot je gosp. Kos in s takim materijalom kot ga ima v društvu »Kum«. V priznanje zaslug, ki sta si jih pridobila g. pevovodja Kos in pevovodja društva »Zvon« g. Pleskovič na pevskem polju, jima je poklonilo društvo »Kum« velika krasna šopka. Po koncertu se je vršila prosta, živahna in neprisiljena zabava. Razlegale so se slovenske pesmi pozno v jutro. Ob avokih godbe pa je zarajala mladina. Da ni manjkalo lepih in navduševalnih govorov, je ob sebi umevno. Neradi smo se ločili od prijaznih Radečanov. Lepe ure, katere smo preživeli v njih sredi, nam ostanejo nepozabne. Kličemo jim: na skorajšnje svidenje pri nas.

— **František v cirkusu.** Cirkus Zavatta ima te dni svoje predstave v Novem mestu. Za te predstave se je zanimal tudi neki odnati františek s tako silo, da je neki večer slekel svojo redovniško obleko in v navadni civilni obleki prisostvoval predstavi. Zelo mu je bila všeč. Toda a grosemu grehu njegovem je izvedelo samostansko pred-

stojništvo, ki je resnega in strogega obraza kratkomočno spodilo preposvetnega brata iz samostana. Ta ekspanzijski si adaj v neki novomeški trgovini slož svoj kruh.

— **Stara devica zaščitnica frankfurciaric.** Iz Kočevja se nam piše: Binkoštné praznike so tukajšnji kivali turnarji praznovali neko slavlje, združeno z običajnim izživljanjem, kakor hajljanjem in razobešanjem frankfurciaric. V nekem podstrešnem stanovanju neke hiše stanuje neki slovenski davčni uradnik. Hišo oskrbuje ob gospodarjevi odsotnosti stara devica, ki je za čas turnarske slavnosti prišla v stanovanje imenovanega uradnika in zahtevala, da se mora tudi v njegovem stanovanju frakfurciarice izobešiti in ker na drugo zastavi ni moglo nikamor drugam pritrčiti, se mora pribiti na mizo! Uradnik se je upiral tak ti nasilnosti, toda stara devica je kot furija divjala in s silo dala pritrčiti frankfurciarice v uradnikovem stanovanju. Te pangermanske navdušenke oče je bil še zaveden Čeh, toda hčeri se je narodnost njenih pradedov zdela prenzikotna za njo, zato se je je otrsela in se oklenila preslavnega nemškega „kulturvolka.“ Pri vsem tem je še zelo pobožna in presedi več v cerkvi neko doma. Res pravi vzor v vsakem oziru!

— **Javno telovadbo in veselic** priredi telovadno društvo Sokol v Zagorju od Savi s prijaznim sodelovanjem sl. pevskega kluba „Zagorje“ ter sl. rudniške godbe v nedeljo dne 23. julija t. l. v kopalskišči Medija-Galenik. Sokol odkoraka točno ob 1 uri pop. od gostilne gospe Medvedove. Začetek ob 1 $\frac{1}{4}$ uri pop. Vstop prost.

— **Veselica „podružnici sv. Cirila in Metoda za Trbovlje in okolico“** se je vsestransko vrlo dobro obnesla. Vse težke pevske in tamburaške točke so se izvajale v splošno zadovoljnost ob burnem aplavzu prisotnega občinstva. Tako tudi deklaracija in slavnostni govor. Po sporedu se je razvila živahna prosta zabava. — Prijazno vreme je privabilo obilo vsakovrstnega občinstva. Zlasti so se Hrastničanje odzvali vabilu v jako častnem številu. Počastil nas je s svojo navzočnostjo tudi g. župan in deželni poslanec F. Rož. Da so se pa nekatere veljavne trboveljske glave odlikovale zopet — kakor vedno pri narodnih prireditvah — s svojo odsotnostjo, ni treba omenjati. To velja posebno glede velemožnega nemčurskega trboveljskega podžupana in nadzornika G. Voduške. Pri tej priliki izrekamo tudi gospe in gospodu Pirnatu za njih trud in požrtvovalnost nilenšo zahvalo!

— **Za mariborskega župana** je izvoljen odvetnik dr. Lorber, najhujši slovenozerec v mariborskem občinskem svetu.

— **V pokoj je šel** gimnazijski profesor v Ptuj g. Martin Cilinšek.

— **Novice iz Laškega trga.**
Piše se nam: Kakor povsod, imata
tudi pri nas na Laškem uboga kap-
lančeka to smolo, da ju boče »Slov.
Narod« neizrečeno v oči ter jima ne
da noč in dan prepotrebnega miru.
Uboga pare delajo na vse kripilje, da
bi ugornobile ta list, toda ne gre vse,
kakor sežale ti etahri! (2) Slogovstva

kakor zazele ti stedi! (r) Slovenstva.
— V »Bralno društvo« se je kleri-
kalni zgagi sicer posrečilo zleisti v
odbor in vsaj toliko članov za seboj
potegniti, da so »Narode, ki dela
farškom toliko preglavice, opustili;
toda vedno ni sreča mila tem »prvo-
boriteljem« — — pri kupci in
igri sta namreč zmirom prva — —
ampak dostikrat se opešeta. — Ker
je pri nas sloga neobhodno potrebna,
vdalo se je celo njuni vedni sitnobi,
da se »Narode« par dni ni dajal v
»Pivnice«, ker sta »gosпода« zatr-
jevala, da jima drugače ni mogoče
zahajati v narodno gostilno. A tudi
potem ju ni bilo. — Vobše se je že
mislilo, da sta postala »božja name-
stnika« »abstinencelerja«, — —
toda ravno nasprotno — — noč
na noč sta prihajala in še prihajata,
kakor prej, pozno ter težko obložena
iz nemških restavracijskih gostilen, kjer pa
se čita mesto »Naroda« protestantov-
ska cunjja »Deutsche Wacht« in pa

»Tagespošta«. — Seveda se »Narod« zopet veseli v »Pivnici« svoje obče priljubljenosti in vsakdo ga zopet in zopet rad čita s prepričanjem, da tudi najhujšim farovškim gonjam vrolo kljubuje. — Da igra pri našem »Bralnem društvu« tudi klerikalizem veliko vlogo, se razvidi pač najbolje iz tega, ker o knjižnici sploh govora ni, izvzemši par zastarelih koledarjev. — Pač krasno je moralo biti že od nekdaj farovško gospodarstvo, ki je še tistih par dobrih knjig, ki so si jih člani pripravili s težko prihranjenim denarjem, valed svoje zanikrnosti in brezmajne neukrknosti ob času slavnega konsuma, napravilo. Dobro bi pač bilo dotičnike poklicati malo na račun, toda kdo se pa briga za vse to! — Kaj je glavna skrb laičim Slovencem, se človek pač lahko vpraša vsak trenotek, če le malo opazuje to zaneslost in pa

druge prežalostne razmere. O tem pa mogoče prihodnjič kaj več.

Nasprotnik zaspancev.
— **Železniško progo je zasulo v Lužnici** na daljavo 30 m. Z večernega brzovlaka od Trbiža so morali potniki prestopati. Sedaj je plaz že odkopan.

— V ječi se je obesil v Gorici 30letni Ivan Bratina iz okraja Ajdovščina. Bil je zaradi hudodelstva zoper pravost v preiskovalnem zaporu.

— **80 letni stavec skočil v Sočo.** Posestnik Anton Brumatti je v Gradišču skočil v Sočo in utonil. Stavec je bil nepoboljšljiv pijanec in je iz jezice, ker ni dobil priložnosti denarja za pijačo, šel v smrt.

— **Tržaški policijski ravnatelj**, Kristof Busich, poroča, da je bil vedno samo vladni služabnik. Koliko zadene njega osebno krivda, da so politične in varnostne razmere v Trstu tako žalostne, tega nam ni mogoče konstatirati.

— **Umor in samomor.** V ulici del Boschetto št. 30 v Trstu se je v četrtek popoldne izvršila zakonska tragedija. Čevljar Valentin Skamperle in njegova žena sta že delj časa živela v vednem kregu in prepiru. Vzrok je bila nezvesta žena, ki je imela vedno kakega ljubimca. Šele pred nekaj dnevi je mož ženo pripeljal domov, odkoder mu je zbežala z nekim ljubim. V četrtek je pa morala mera domačega nemira prikropiti do vrhunca, kajti našli so zvečer oba, moža in ženo, mrtva. Žena je bila grozovito razmesarjena, mož ji je porinil dolg nož v hrbet s tako silo, da ji je skoraj spredaj ven pogledal. S kladivom jo je tolkel po glavi in več glavnih žil prerezal. Mož je nato prerezal sebi vrat. V pismu, ki ga je zapustil Skamperle, prosi svoje sosesčane, naj mu odpuste in naj ga lepo pokopljejo. Mož je bil star 44 let, žena pa 38.

— **Prefriganke.** Včeraj je prišla dozdevna 17letna Berta Belentinova iz Toplice pri Studenem k posestniku Ignaciju Saderju na Krko pri Zatični ter ga prosila, da bi jo peljal v Ljubljano, češ, da bude šla za usmiljeno sestro v Gradec, vožnjo do Ljubljane mu bude pa plačala prednica usmiljenih sester v Ljubljani. Sveda je Sader ves vesel napregel konja in se naglo odpravil z »nuno«. Ko sta prišla sem, je imela Belentinova še nekaj »opravit« pri usmiljenkah na Studencu, kamor jo je Sader tudi peljal. Tam je z neko osebo govorila, potem pa se zopet usedla na voz in jo odrinila nazaj v Ljubljano. Tu si je nekoliko ogledala »Leoninum«, potem je šla pri mrtvašnici v deželni bolnici na vrt, posestniku pa je rekla, da naj jo počaka, ker mora najprvo sama govoriti s prednico. Sader je res čakal in čakal, toda ko je pretekla cela ura, je šel tudi sam poprašat v bolnišnico za usmiljenko. Tam je izvedel, da o tem nišesar ne vedo in mu sveda tudi vožnje niso plačali. Mož je moral nakrmiti konja, potem se pa brez zaslužka vrnil domov. Navedenka se je pred kratkim reuponuvala prednici za usmiljenko, ker pa ni imela nobenih izkazov, ji je ta dala še nekaj denarjev, s kojim bi naj šla domov in si potrebne papirje preskrbela. Šla je res do Krke, kjer se ji je pa kolealo po Ljubljani in je, da pride ceneje skozi, ujela Saderja v neprijetno sanjko.

— **Vročina** je včeraj posebno hudo vplivala na možgane nekega dvorjar v trnovskem predmestju. Njegovi živei so bili tako razgreti, da si ni mogel kaj, da bi se ne bil z ženo sprl. Beseda je prinesla besedo in začelo se je lasanje in naenkrat je bila kuhinja podobna oiganskemu »logarju«. Da jih ni žena še več čutila, je posredovala policija. — Istega dne se je tudi neki Ivan Lavrenčič iz Sežane zbal kraške vročine. Ko ga je po nalogu stražnik spremljal do mestnega pomerija na Marije Terezije cesti, se mu je ta uprl, ga začel zmerjati in vpiti nad njim tako, da ni preostajalo stražniku drugega, kakor ga odvesti v zapor.

— Pes je ugriznil predvčerajšnjim v Vodmatu delavčevno ženo Marijo Gorenjevo za desno roko. Pes ni imel nagobčnika in se tudi ne ve žigav je.

— **Aretovan** je bil danes delavec Ludovik Lušin iz Ribnice, ker je pri zgradbi domobranske vojašnice pokradel nekaj zidarskega orodja.

— **Delavske gibanje.** Včeraj je šlo v Gorjanec delat 40 Notranjcev, 6 Hrvatov je šlo v Bohinj, nazaj jih je pa prišlo 21.

— **Dva vojaška koncerta**
bodeča jutri na Koslerjevem vrhu
prvi se prične ob 10. uri dopoldne,
drugi ob 4 uri popoldne. Vstopnina
obakrat prosta.

— **Ljubljanska društvena**
gledba priredi danes sveder v hotelu
»Mirija« (Kolodvorske ulice) koncert.
Začetek ob 8. uri. Vstopnina 40 vin.
Jutri 16. t. m. sajtrkovalni koncert v

Göski pivarni (Sv. Petra cesta). Za-
šetek ob polu 10. uri. Vstopnina
prosta.

Tedenski izkaz o zdrav-
stvenem stanju mestne občine Ljub-
ljanske od 2. do 8. julija 1905. Število
novorojenec 13 (= 17,99‰), mrtvo-
rojenci 4, umrli 20 (= 27,71‰); med
njimi jih je umrlo za jetiko 6, v led
mrtvica 1, v led nezgode 1, v led
samomora 1, za različnimi boleznimi
11. Med njimi so bili tuji: 4 (= 20%),
iz zavodov 8 (= 40%). Za infekcioz-
nimi boleznimi so zboleli, in sicer za
škrlatino 1, za vrtico 1 oseba.

Hrvatske novice. —
Nenavadna tragedija. V Tu-
škancu v Zagrebu sta se obesila 22.
letni klesarski pomočnik Slav. Korotaj
in 15letna Jelisava Topolek. Dočim
pa se je Korotaju vrv pretrgala ter
je padel živ na tla, je bila deklica
že mrtva. Policijski raziskuje za-
goznetni dogodek, ker sumi, da je Ko-
rotaj ljubico obesil. — Našepolni
slikarški učenec. Mirko Rački,
učenec slikarja Bukovca na praški
slikarski akademiji, je dobil na šol-
ski razstavi prvo darilo.

Maska biskupa Stross-
mayerja. Kakor je bilo že poročano,
nameravajo v akademski palači ure-
diti posebno Strossmayerjevo sobo s
predmeti, ki jih je rabil veliki pokojnik.
Kipar Valdec je sklenil s svoje
strani okrasiti to sobo z mrtvaško
masko biskupovo, ki jo bo dal uliti v
srebro. Da mu bo to mogoče, odločil
se je prirediti več reprodukcij v mavcu
mrtvaške maske velikega mecena in
doprsni kipovi. Kdor pozna umetnost
Valdeca in kdor spoštuje velikega hr-
vaškega pokojnika, si bo gotovo na-
bavil za svoj stan ali masko ali do-
prsnki kip. Cena maski ali doprsju je
50 K. Prijave naj se pošiljajo do
15. avgusta t. l. na naslov: R.
Valdec, Zagreb, Prilaz 38 a.

Najnovejše novice. —
Nestrpnost katoliške cerkve.
Višja cerkvena oblast je obšutno
kazenovala tista dva duhovnika v Bu-
dapesti, ki sta cerkveno pokopala v
dvoboju padlega grofa Kegleviča.

Novo uniformiranje ja-
panske armade se izvede v naj-
krajšem času. Vojaki in častniki do-
be popolnoma enake rumenkaste uni-
forme.

Zaradi preložitve slo-
vanskega parlamenta iz Opave bo
imel šlezjski deželni šolski svet dne
24. t. m. posebno sejo.

Črnogorski princ Mirko
je prišel s soprogom na Dunaj.

Rokopisi iz Kristove
dobe. Neki egiptovski list poroča,
da so nedavno v okolici Jeruzalema,
na posestvu sirskega sirotišča odprli
neki grob in našli v njem stare ro-
kopise, o katerih se sodi, da so iz
Kristove dobe. Ravnateljstvo zave-
tišča je dalo rokopise fotografirati in
jih je poslalo raznim učenim dru-
štvom, da razjasni vsebino. V bli-
žini najdenega groba je še več gro-
bov iz iste dobe. Tudi te bodo od-
prli in jih preiskali. Rezultat bodo
objavili še le tedaj, kadar bodo prišli
na čisto glede starosti in vsebine
rokopisov.

Ali so opojne pijače škod-
ljive? Komercijalski svetnik Haase,
ki je obenem največji pivovarnar na
Nemškem, je spisal 400 strani obse-
gajočo knjigo o alkoholu, kjer doka-
zuje na podlagi zdravniške statistike
slednje: Preiskanih je bilo 4234 oseb
ob smrti. Povprečna starost je bila:
1. pri takih, ki niso pili alkohola 52
let 22 dni; 2. pri takih, ki so alkohol
zmerno pili, 63 let 13 dni; 3. pri ta-
kih, ki niso imeli nikoli namena se
opijaniti, temuž se pili le po potrebi
59 let, 67 dni; 4. pivo iz navade 57
let 59 dni; 5. pijanci 53 let, 13 dni.
Iz tega je razvidno, da pride smrt
najprej po abstinenci.

Prilivavci. V Newyorku je
neki hotel, kjer vsi službo opravljajo
prilivavci. Lastnik hotela je istotako
prilivavec in meri dva čevlja in pol.
Star je 32 let. Njegova žena je jako
hita gospodinja in lepa prilivavka, ki
ima le 31 palec. Še manjši so nata-
karji in kakšen šele pikolo! Vsi govore
angleški in nemški in vadijo tako
tako vzorno svoj posel, da mnogi hotel
z velikimi postrežniki daleč zaostaja za
tem hotelom prilivavcev.

Kitajska modrost o al-
koholizmu. Vino je vremenski petelin,
najprej prijatelj, potem sovražnik. —
Kdor ima rdeč nos, sega smatra pi-
jancem, če prav ni. — Vzdržnost
opojnih pijač je enaka usdi iz zlata.
— Najboljše sredstvo proti pijanče-
vanju je: opazuj pijance, ko si sam
trezen. — Vol pije iz reke, toda na-
polni si le želodec. — Kogar vino in
ženske zapeljuje, je enak drevesu, ki
pada od dveh sekir naenkrat posekano.
— Kdor uniči svoje zdravje s ne-
izmernostjo, izvrši ravno tako samo-
mor kot oni, ki se zastrupi, obesi ali
utopi. — Človeška sreča je odvisna
od tega, v koliko spozna in spoštuje
svojo dolžnost.

Književnost.

„Učiteljski Tovariš“.
Štev. 28. Vsebina: „Propaganda de-
janja.“ — Naš denarni zavod. — Uči-
telstvo in ljudska izobrazba. — Do-
pisi. — Iz naše organizacije. — Vest-
nik. — Uradni raspisi učiteljskih služb.
— Gospodarski program. — Inserati.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim
sodiščem.

Štirje tekmeči. Bilo je 18.
jun. 1905, ko je bil spravljen gostilničar
Plankar na Dolenjski cesti z uprav
amerikanske reklamo, kakor se je trdilo,
do tisoč ljudi skupaj. Poleg druge
reklame je bila tudi ta, da je poiskal
najlepša dekleta, ki so stregla žejnim
gostom. Zvezda deklet pa je bila lepa
Angela iz tobačne tovarne. Okrog pol-
noči so jo hoteli spremiti domov, v
Ljubljano štirje gospodje, kar pa je
Angela dovolila samo komptoiristu
Dominiku Ranzingerju. Ne-
srečni zaljubljeni so se maščevali s
tem, da so srečnega Ranzingerja po
prahu nekoliko povaljali, v led česar
sta bila dva obsojena v denarno gl bo
10 K, tretji pa je bil oproščen.

Štajerci in Kranjci so
imeli na velikonočno nedeljo v Mostah
vojsko. V Zakotnikovi gostilni so bili
poleg drugih gostov Kranjci Karel Je-
rančič, Fran Juvan in Janez Cunder
ter Štajerci Jakob in Fran Beljak ter
Fran Klemenčič. Do boja je prišlo,
ker je Klemenčič s klarinetom udaril
ob mizo ter pri tem dve steklenici ubil.
Kranjci so na to dvignili stole ter šli
nad Štajerce, ti pa so proti svojim na-
padalcem pometali 20 steklenic, 8 ma-
selcev in nekaj solnikov, potem pa so
zbežali v svoje stanovanje. Jerančič je
potem s sekuro tolkel na vrata, Juvan
je z lopato v trebuh sunil nesečo ženo
Franceta Beljaka, obadva pa sta s
Cundrom vred metala kamenje skozi
razbito okno v vežo. Jerančič je dobil
10 dni zapora, Juvan 3 dni z dvema
postoma, Cunder pa en dan s postom.

Telefonska in brzojavna

poročila.

Dunaj 15. julija. Tudi današnja
„Wiener Zeitung“ se ni obja-
vila odgodenja drž. zbora,
pač pa se oficijozno razglasa, da
se to zgodi jutri.

Dunaj 15. julija. Ministrski
predsednik Gautsch se je odpe-
ljal v Karlove vari, ministri Call,
Pičtak, Hartel in Kosel so
šli v Gastein.

Dunaj 15. julija. Današnja
„Zeit“ poroča, da je gališki de-
želni maršal grof Stanislav Ba-
deni težko obolel. Vlada razglasa,
da to ni resnično.

Dunaj 15. julija. Zapovednik
13. voja in komandant v Zagrebu
fcm grof Orsini Rosenberg je
danes dopoldne pri inspekciji 5
ulanskega polka v Pečuhu na-
gloma umrl. Eni poročajo, da ga
je zadela srčna kap, drugi da je
padel s konja in se ubil.

Petrograd 15. julija. Car je
izdal delno amnestijo za tiste, ki
so obsojeni radi pregreh verskega
značaja.

Petrograd 15. julija. Policijski
je hotela pri državnem svetniku
Ivanickem izvršiti hišno pre-
iskavo Ivanicki se je branil z re-
volverjem, ranil je policijskega
uradnika, hišnika pa je ustrelil.
Zbežal je potem na streho. Pokli-
cani kozaki so se morali prej ru-
vati z ljudmi, predno so mogli
Ivanickega aretovati; pri tem ru-
vanju so 7 oseb smrtno ranili.

Varšava 15. julija. Vsi usluž-
benci železnice Varšava-Dunaj
so enoglasno sklenili, da se od
danes naprej poslužujejo le polj-
skega jezika ter da zahtevajo
poljske napise. Ako se tem zahte-
vam ne ugoti, ustavijo vsi poslo-
vanje.

Moskva 15. julija. Atentator
na Šuvalova je ljudski učitelj
Kulakovski, ki je služboval
svoječasno v Moskvi, pozneje pa
je bil izgnan v Sibirijo. Za atentat
ga je določil revolucionarni odbor.

Hamburg 15. julija. „Hamb.
Nachrichten“ javljajo iz Moskve,
da je bilo tam zadnje dni areto-
vanih mnogo višjih vladnih
uradnikov, ki so na sumu, da
so v zvezi z revolucionarji.

Berolin 15. julija. „Vorwärts“
javlja, da je pruska vlada izti-

rala dolgo vrsto ruskih držav-
ljanov.

Pariz 15. julija. Liga patrijotov
je pozvala Derouléda, naj se
vrne na Francosko. Derouléde je
odgovoril, da pač zapusti S. Se-
bastian (na Španskem), a na Fran-
cosko se ne vrne. Najbrž se naseli
Derouléde na Dunaju.

Berolin 15. julija. V Zabrzeu
v Šleziji je eksplodiral smodnik v
ondotni smodnišnici. Smodnika je
bilo kakih 7000 stotov. Vsa okna
v okolici dveh kilometrov so po-
čila; na srečo je bila samo ena
oseba ranjena.

Madrid 15. julija. V ministr-
stvu je nastala kriza. Finančni
minister je podal demisijo.

Gospodarstvo.

Tržno poročilo.

Dočim je žitni trg začetkom tedna
nagibal nekoliko nizdol, ojačal se je v
zadnjih dneh toliko, da so danes imeli
brezuspješni. Vzrok trdnosti, predvsem
efektivnim cenam pšenice je neizpod-
bitno dejstvo, da vreme nekoliko zavla-
čuje žetev, kar pomeni toliko, da že pri
eventualni enotedenski zakasnitvi efek-
tivni trg lahko ostane brez zadostnega
blaga. Če se namreč pomisli, da so za-
loge zelo skromne, vendar pa je treba
še med novo blago mešati tudi staro,
potem mlinom pri zakasnitvi žetve ne
preostaja nič drugega, nego nadalje
mleti le staro blago, katerega lahko po-
rabijo v toliki množini, da poznejših po-
vpraševanj po starem blagu ne bo mo-
goče realizirati. To vedo danes mlinci,
vedo pa tudi že nekateri liferantje.
Mlinci v led tega hlazno segajo po raz-
položnem blagu, liferantje pa nudijo le
še majhne množine in zahtevajo polne
cene, katere jim tudi dovoljujejo. —
Kar se žetve same tiče, ista ne bo pre-
dobra, marveč samo srednja, nekatere
provinjence pa bodo zaostale celo za
lanski uspehom. Inozemstvo se pohvali
posebno Rumunija upa imeti letino, ka-
kršne že 10 letja ne. Rusija razpola-
ga s poljem, ki sega v različna klimatična
podnebja, odtod tudi od nekod zadovo-
ljiva, od drugod manj zadovoljiva po-
ročila. V celem pa se inozemstvo z
uspehom zadovoljuje.

Pšenica je v prvih dneh tega
tedna izgubila na efektivni ceni 15—
20 vin., v teku nadaljnjih pa istih ni
pridobila nominalno, pač pa dejansko,
ker imetelji zahtevajo predtedenske cene.
Novo blago se na podlagi kurzov sem-
patja že ponuja, vendar pa pri nas še
oi prišlo do zaključkov, ker nihče ni
razpoložen brez vzorca kupovati blago,
posebno pa ne špekulirati pri sedanjih
cenah, ker ima izza zadnje kampanje
sleheri več ali manj bridke skušnje.

Koruzi se ni priklopila pšeničnim
popustom, v led tega tudi sedaj nima
povoda rehabilitirati se. Vzdružuje se še
vedno na nespremenjenih cenah — raz-
likuje se cena le bolj po kakovosti
blaga.

Oves je v lepih kvalitetah do-
malega popolnoma pošel, odtod vzdr-
žuje vzlic žetve in le v led dobrega
konzuma cele cene.

Sladkor je za surovino v sredo
in četrtke naznanil trdnosti cene, omah-
nil pa je zopet na cene prejšnjih dni,
ker so upi za prihodnjo kampanjo, ki
se prične koncem oktobra — najbolji.
Staro blago notira predtedenske cene, po-
nudbe pa so sila redke, iz česar se da
sklepati na nedostajanje blaga. Tudi
druga roka ima picle zaloge, v led česar
utegnemo v septembru in začetkom
oktobra doživeti presenečenje; če smo
imeli namreč v drugih letih, ko so bile
letine dobre, v tem času v led pomanj-
kanja blaga izvanredno visoke cene,
potem ni izključeno, da bomo imeli
letos vzpričo slabe lanske letine slad-
korne pese še čisto drugačne cene. Po-
nudbe za novo blago se prično še le
s 1. septembrom; tedaj bodo rafinerije
pričele boj za skupne kupčije.

Riž zaznamuje kar nadrženo ten-
denco in dosega tudi znatno povišane
cene brez ugovora. Zdrobljen riž pla-
čujejo posebno drago, tega pa tudi od
mlinov ni več dobiti.

Petrolej ostaja nespremenjen.
Spiriti. Neka nova rafinerija, ki
se je hotela pri nas šele vpeljati, odte-
nila je s trga svoje ponudbe ter nam s
tem izjavila nado na ceni nakup in
to tembolj, ker se je med tem tudi
surovina, čeprav ne za mnogo, podra-
žila, nasprotno pa pomemijo današnje
ponudbe baje zgubo za rafinerije. Te
trditve rafinerij niso ravno brez podlage,
kajti kalkul je enostaven. Surovina no-
tira danes 41.— za 10.000%, tedaj
K 37-31 za 91%, davek za 10.000 l%
K 90.— t. j.:
„ 81.90 „ 91%, vozine,
„ 3.— „ „ „ „
„ 1.— „ „ „ „
„ 4.— „ „ „ „
„ 254 „ „ „ „
K 90.— t. j.:
„ 81.90 „ 91%, vozine,
„ 3.— „ „ „ „
„ 1.— „ „ „ „
„ 4.— „ „ „ „
„ 254 „ „ „ „

K 90.— t. j.:
„ 81.90 „ 91%, vozine,
„ 3.— „ „ „ „
„ 1.— „ „ „ „
„ 4.— „ „ „ „
„ 254 „ „ „ „
K 90.— t. j.:
„ 81.90 „ 91%, vozine,
„ 3.— „ „ „ „
„ 1.— „ „ „ „
„ 4.— „ „ „ „
„ 254 „ „ „ „

Kava je za točno blago cene dvi-
gnila, nasprotno pa o novi žetvi še
vedno ni nič drugega slišati, nego, da
dovoz v juniju v Braziliji proti vsemu
pričakovanju niso obsegali nikake nove
kave in da še celo vse stare zaloge iz
starega leta niso prešle v kupčijo, mar-
več leže še nedotaknjene v notranji
Braziliji.

Narodovo zdravilo. Tako se sme imeno-
vat bolisti utešujoče, mišice in živce kre-
pijoče, kot maslo dobro znano „Mollovo
francosko žganje in sol“, katero se splošno
in uspešno porablja pri trganju po udih in
pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena ste-
klenici K 1-90. Po postnem povzetju razpo-
šilja to maslo vsak dan lekarnar A. MOLL,
c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tucha-
uben 9. V zaloga po deželi je izrečno za-
hvatati MOLL-ov preparat, zaznamovan z
varstveno znamko in podpisom. 2 7-10

Kopeli. Gorka kopel s carskim borakom
je v higienskem in kosmetičnem oziru za odr-
asle in otroke prav priporočljiva. Antiseptične
in beleč lastnosti carskega boraksa pridejo
pri tem posebno do veljave.

Kdor bi rad hranil, pa ne na krušni
dobroto blaga, naj rabi doma v kuhinji
samo KUNEROL®, zajamčeno čisto, izvr-
stno, prirodno rastlinsko maslo, ki jo izde-
lujejo s skrbno natančnostjo. Ta izdelek
se je udomačil že po vseh boljših rodovi-
nah, po hotelih, restavracijah in zavodih,
izkratka povsod, kjer polagajo vrednost na
dobro kuhanje. Pred malovrednimi, sepleno
podobnimi posnetki nujno svarimo.

Svila za neveste

od 85 kr. do gl. 1135 per meter v vseh
parvah. Franko in že ocarinjeno se
pošilja na dom. Bogata izbira vzorcev se
pošlje s prvo pošto. **Tovarna za svilo**
Henneberg, Zürich. 3 61-6

Zahtevajte
ilustrovan cenovnik
podjetja za žarnice
„Ideal“
Hugo Pollak
DUNAJ, VI. Wallgasse 34.
Cena lepa svetloba
brez instalacije in
nevarnosti. Poraba 1 1/4 kr. na uro. 2252-1

L. LUSER-jev obliž za turiste.
Priznana najboljša sredstvo proti kur-
985 Jim očesom, Juljem itd. 20
Glavna zaloga:
L. SCHWENK-ova lekarna
Dunaj-Meidling.
Za-
hite-
vaj
Luser-jev obliž
za turiste
po K 1-20.
Dobiva se v vseh lekarnah.

Rdeče, aromatiško, bole-

čine blažeče mazilo.

To že 25 let preizku-
šeno in vedno kar najsi-
jajnejše ocenjeno balzam-
sko, antirevmatično zdrav-
nilo, ki je prirejeno iz
zdravilnih aromatičnih
zelišč, okrepil, poživil in
blaži bolečine v mišicah
in živcih. — Turiste in
vse one, ki veliko hodijo
in naporno delajo, pa to
mazilo okrepil in jim pre-
žene utrujenost.
1 orig. steklenica stane
K 2.—, po pošti K 240
z embalažo in tovrstnim
listom (brez poštne).
Dobiva se v
Frančiškovi lekarni (Franziskus-
Apotheke) na **Dunaju V/2, Schön-
brunnerstrasse 109.** — Naročite na-
ravnost po dopisnici (s povzetjem) ali na
kuponu poštne nakaznice (če pošljete de-
nar naprej. 1987-4

Proti zobobolu in gnilobi zob

izborna deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna in
zobna voda

ti utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodom 1 K.

Blagorodnemu gospodu M. Levstiku,
lekarnarju v Ljubljani.

Vaša izborna Melusine ustna in zobna
voda je najboljša sredstvo zoper zobobol,
odstranjuje neprijetno sapo iz ust in je
neprekosljiv pripomoček proti gnilobi
zob, zato jo vsakemu najtopleje priporo-
čamo. Obenem pa prosim, pošljite še
3 steklenice Melusine ustne in zobne v o.
Dovolim, da to javno oznanite, ker
je res hvala vredno.

Leopold Gangl, mestni tajnik.
Metlika, 24. aprila 1905.

Dož. lekarna Mil. Leusteka
v Ljubljani, Rasljova cesta št. 1
poleg novogradskega Fran Jožefovega
inbl. mostu. 22-28

Amerik. patent. „Columbia“-Rouleaux

so najelegantnejši, najpraktičnejši in naj-
boljši sistem zastorov za stanovanja, pi-
sarne, izloženja okna, verande itd. itd.
Prospekti točno in zastonj. ... 2

Aug. Kaulich Dunaj I., Schottenbastei II.

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali:

Za Prešernov spomenik: Gosp. Ivan
Baloh v Mengšu 5 K, ker je zadržan udeležiti
se Prešernove slavnosti. — G. Konstantij Golob
v Novem mestu 11 K kot zbirko v I. gimn.
razredu. — Neimenovan iz Lubaczów v Gali-
ciji K 5-40. — Gdč. Julka Kraje v Grahovem
161 K nabrala med sledečimi gg: Šerko, trgo-
vec, 20 K, K. Werli, trgovec, 5 K, J. Rohr-
mann, c. kr. notar, 10 K, M. Millant, trgovec,
8 K, Pestsche, c. kr. davkar, 4 K, Dermalj,
nadučitelj, 4 K, dr. Čerweny, zdravnik, 10 K,
Pogačnik, trgovec, 10 K, Popovič, trgovec, 5 K,
Sest, nadučitelj, 2 K, Persche, c. kr. sodnik,
10 K, Jerala, c. kr. sod. pristav, 10 K, Har-
mel, učitelj, 2 K, Žumer, gostilničar, 2 K, Šega,
gostilničar, 1 K, Križman, c. kr. davčni pristav,
5 K in Nemškutec 1 K, vsi v Cerknici; —
Janežič, 1 K, I. Wigle, učitelj, 1 K, M. Za-
krajšek, trgovec, 1 K, I. Benčina, trgovec, 5 K,
J. Žebre, nadučitelj, 1 K, Olivičič, potnik, 3 K,
F. Žagar, trgovec, 10 K, I. Perušek, nadučitelj,
1 K, O. Pestsche, posestnica, 5 K, K. Kovac,
gostilničar, 2 K, L. Benčina, 3 K, vsi v Str-
nem trgu; — H. Likar, nadučitelj, 2 K, Fr.
Bayer, učiteljica, 1 K, I. Ogrič, trgovec, 1 K,
A. Kraje, trgovec, 10 K in F. Rajčević, župnik,
5 K, vsi v Grahovem. — G. Josip Bruc v Ho-
del-ršici K 1-68 kot preostanek naravnine na
„Slov. Narod“. — Tertia v Rudolfovem 5 K.
— Ga. Luiza dr. Homanova 40 K, nabrala pri
veselici društva Kum v Radečah pri Zidanem
mostu. — G. Fortunat Lampert v Trnovem pri
Ilir. Bistrici 7 K, darovala zabrana družba pri
„Pečku“ v Trnovem ob priilki posiljevanja g.
finančnega komisarja Jakova Škubica. — Ga.
Anica Snojova iz Ljubljane 2 K, darovala g.
Klinger in neimenovan iz Dunaja. — Gojenke
VIII. razr. notranje Uršulinske šole v Ljubljani
K 9-40. — Dijaki II. b. razr. na I. drž. gimn.
19 K. — G. Franc Hrašovec, c. kr. okr. sodnik
v pok. v Gradcu K 10, ker se v led starosti
ne more udeležiti Prešernove slavnosti. — G.
Avgust Jenko, pekarski mojster v Ljubljani,
Marije Terezijske cesta št. 7, 20 K. — Skupaj
296 K 38 vin. — Ziveli darovali in nabirali
Hvala lepa!

Za Učit. konvikt. Gosp. Konrad Barle,
učitelj v Metliki, 22 K, in sicer je nabral 21 K
g. Leopold Morela, učitelj v Metliki pri učiteljski
konferenci, 1 K pa je darovala gospa Ka-
tinka Guštinova. — Lepa hvala! Svoto smo
izročili g. J. Dimniku v Ljubljani.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 14. julija 1905.

Salebeat papirji.	Dinar	Mark
10% majeva renta	100-40	100-60
10% srebrna renta	100-30	100-50
10% avstr. krona renta	100-45	100-65
10% zlat	119-30	119-50
10% ogrska krona	96-70	96-90
10% zlat	116-55	116-75
10% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-10
10% posojilo mesta Split	100-60	101-20
10% Zadar	100-10	101-30
10% bos.-herc. žel. pos. 1902	100-90	101-90
10% češka dež. banka k. o.	100-15	100-35
10% „ „ „ „	100-25	100-45
10% „ „ „ „	100-60	101-60

10% „ „ „ „	100-25	100-45
10% „ „ „ „	100-60	101-60
10% „ „ „ „	100-25	100-45
10% „ „ „ „	100-60	101-60
10% „ „ „ „	100-25	100-45
10% „ „ „ „	100-60	101-60
10% „ „ „ „	100-25	100-45
10% „ „ „ „	100-60	101-60
10% „ „ „ „	100-25	100-45
10% „ „ „ „	100-60	101-60

10% „ „ „ „	100-25	100-45
10% „ „ „ „	100-60	101-60
10% „ „ „ „	100-25	100-45
10% „ „ „ „	100-60	101-60
10% „ „ „ „	100-25	100-45
10% „ „ „ „	100-60	101-60
10% „ „ „ „	100-25	100-45
10% „ „ „ „	100-60	101-60
10% „ „ „ „	100-25	100-45
10% „ „ „ „	100-60	101-60

Bečnice.		
Južne Železnice	86 15	87 15
Državne Železnice	673 50	674 50
Avstr.-ogrsk. bančne dočinite	1637	1647
Avstr. kreditne banke	659 75	660 75
Ogrske	778	779
Životnostne	246	247
Premogokop v Mostu (Brüx)	654	660
Alpineke montan	527 75	528 75
Praske žel. indr. dr.	2657	2663
Sima-Murajsi	547 50	548 50
Trbovljake prem. družbe	274	275
Avstr. orožne tovr. družbe	571	576
Češke sladkorne družbe	167	169

Meteorologično poročilo.

Vitna ud morjem 300-2. Srednji srčni tlak 738-0 mm

Julij	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo
14.	9. zv.	737.3	17.2	sl. jvzhod	del. oblak.
15.	7. rj.	738.5	13.5	sl. vzhod	megla
	8. pup.	737.1	23.2	sr. jvzh.	del. oblak.

Srednja večerajšnja temperatura: 17.1°
normalne 19.7° — Padavina 0.4 mm

Zahvala.

Za vse dokaze srčnega sočutja povodom bolezni in smrti naše preljube soproge, oziroma matere in sestre

Marije Hlebš roj. Čerin

kakor tudi za spremstvo drage pokojne k večnemu počitku izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom našo iskreno zahvalo. Prav srčno se zahvaljujemo tudi vsem darovalcem prelepih vencev

Hradeckega vas, dne 15. junija 1905.

2270 **Žalujoči ostali.**

V vročem letnem času

se more priporočiti kot najboljše in najkoristnejše

osvežujoča in namizna pijača posebno pripravna za mešanje z vinom, konjakom in sadnimi sokovi,

MATTONLEY.

GLESSHÜBLER

naravna

alkalična kislina

Ta upliva osveževalno in oživljuje, vzbuja slast do jedi, pospešuje prebavljenje. Po letu je pravo okrepevalno sredstvo. 6-3

V Ljubljani se dobiva pri Mihaelu Kastnerju in Petru Lassnik-u in v vseh lekarnah, večjih specerijah, vinskih in delicatesnih trgovinah.

Plüss-Staufer-jev klej

neprekosljiv za lepljenje strtih predmetov.

Naprodaj ima Fran Kollmann v Ljubljani. 694-10

Globus.

Čistilni ekstrakt

1025-6

2 dijaka

iz boljših rodbin se vzameta v učiteljsko rodbino na hrano in stanovanje. Strogo nadzorstvo. Glasovir. Kopelj v hiši. — Vpraša se v upravnistvu „Slov. Naroda“. 2263

V hiši št. 20, I. nadst., na Bregu se odda s 1. avgustom

stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kuhinje in postranskih prostorov. — Več pove gpč. Lesjak ravnotam, III nadst. 2258

DIJAKI

se sprejmejo na stanovanje in hrano.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2267

Išče se

poštna upraviteljica

kot namestnica za dlje časa.

Ponudbe se prosijo na upravnistvo „Slov. Naroda“. 2232-1

Služba hišnika

s prostim stanovanjem in letno remuneracijo se odda z novembrom v večji hiši v Ljubljani. Pogoji znanje obeh državnih jezikov v govoru in pisavi.

Uradni sluge imajo prednost. — Ponudbe do 31. t. m. pod „C. W. Gradeo“, poste restante poštna filijalka Beethovenstrasse. 2257

VREDNOST

okusne hrane se ne kaže samo v večjem, z jedjo združenim užitku, kajti čim bolj okusna je hrana, tem lažje jo prebavi želodec in tem bolje se porabijo njene redilne snovi. To nam pojasni vspeh

MAGGI-jeve ZAŠČIMBE za JUHO in JEDILA.

Ta je za skrbno gospodinjstvo preskušeno ceno sredstvo, ki podeli slabi mesni in Bouillon-juhi, polivkam, zelenjavam, jajčnim jedem itd. močan, prijeten okus. Ker je zelo izdatno, se ne sme nikdar preveč pridajati! Šele, ko je jed gotova, naj se pridene! — Dobiva se v vseh trgovinah s kolonialnim blagom, delicatesami in drogerijah, v stekleničah od 50 h (če se potem napolni od 40 h) naprej.

MAGGI-jeva odlikovanja: 4 velike nagrade, 26 zlatih kolajz, 6 častnih diplom, 5 častnih nagrad. Šestkrat brez tekmovalca, med drugim: 1889 in 1900 L. na svetovnih razstavah v Parizu. (Julij Maggi, sodnik o razpisanih nagradah.)

Perje

za postelje in puh priporoča po najnižjih cenah

F. HITI

1433 11 Pred škofijo št. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Dobro idoča restavracija

pri Beljaku, slovenski kraj, najboljšo mesto, enonadstropna hiša, obokan hlev, pokrito kegljišče, točilnica, sočivni vrt, vrtni salon, 5 oral sveta, gozd, pašna pravica, se zaradi prevzema službe prodaja za 12.000 gld. Ugodni plačilni pogoji. Pojasnila daje brezplačno pisarna za promet z zemljišči Juri Hofmeister v Beljaku. 2238-1

10.000

hektolitrov vinskih sodov vsake veličine, počenši od 5 pa do 70 hektolitrov, prodaja po jako zmernih cenah trdka 2225-2

Alex Breyer i sinovi

v Križevcih na Hrvaškem.

Gostilna

dobro znana, v sredini mesta na Dolenskem, z lepim senčnatim vrtom, prijaznim razgledom in dobro obiskanim zaprtim kegljiščem, se odda zaradi družinskih razmer takoj v najem, eventualno se tudi proda. 2242-1

Ponudbe do 31. julija t. l. pod „Št. 14“, poste restante, Ljubljana.

Blagajničarko

s spretno pisavo, ki mora biti tudi dobra prodajalka, in

prodajalko

z dobrimi izpričevali, sprejme velika trgovina na deželo.

Ponudbe na upravnistvo „Slov. Naroda“. 2235-1

Služba

občinskega sluge

v Ribnici je za oddati.

Plača po dogovoru. — Prošnje je vlagati do 1. avgusta letos.

Županstvo Ribnica

dne 2. julija 1905. 2114-5

Restauracija „Narodni dom“.

Braći Hrvatima i Srbima

prispjevšim na Prešernovu slavnost, preporučam svojo priznato izvrstno kuhinju, kao i izvrstna vina. Cene veoma umjerene. Podvorba točna. Cienici u hrvatskom jeziku. Krasna hladovita bašča, zasadjena lipom. Za mnogobrojni posjet se preporuča **Andrija Bogović**, gostioničar. 2166

Učenka

stara 16 let, s čedno in precej hitro pisavo, želi vstopiti v kako večjo trgovino v mestu ali na deželi v pouk.

Dopise prosi pod „Učenka 300“ poste restante, Cerknica. 2260-1

Išče se prodajalka

zmožna slovenščine, nemščine in nekoliko laščine ter enostav. knjigovodstva. Plača dobra. Vstop 1. ali 15. avgusta. Začetnice se ne sprejmejo.

Pismene ponudbe na naslov: **Fr. Čuden**, urar in trgovec z zlatino itd. v Ljubljani. 2265-1

Hiša

z dobro vpeljano prodajalno in gostilno z vsemi potrebnimi koncesijami kakor za žganjetoč, prodajo tobaka itd., v prav lepem kraju na Spod. Štajerskem, nedaleč od farne cerkve in železniške postaje, se zaradi družinskih razmer pod prav ugodnimi pogoji proda.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2264-1

Sprejme se prodajalka

in

poslovodja

popolnoma samostojen delavec, za večjo trgovino z mešanim blagom

I. Krašovic na Jesenicah

Gorenjsko. 2231-3

V nedeljo, 16. julija t. l.

na Koslerjevem vrtu

dopoludne ob 10. uri

zajutrkovalni

vojaški koncert

Popoldne ob 4. uri

vrtni

vojaški koncert.

Vstop obakrat prost.

Učenca

sprejme takoj

Fran Ciniburk

knjigovez in trgovec s papirjem v Idriji. 2248-1

Spretna blagajničarka

večja slovenskega in nemškega jezika, želi svojo službo premeniti. Ista je dobro porabna tudi kot kontoristinja.

Prijazne ponudbe pod šifro „A. B.“ upravnistvu „Slov. Naroda“. 2032-3

2 deklici

ali ali pa 2 dijaka se sprejmeta na hrano in stanovanje pri boljši rodovini. Skrbno nadzorstvo, klavir na razpolago.

Kje — pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2234

Trgovski sotrudnik

19 let star, več mešane trgovine, želi s 1. septembrom premeniti službo, najraje na deželo ali pa tudi v mesto.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2211-3

Mizar

se sprejme za trajnejše delo pri

Rudolfu Warbinek

Cesta na Rudolfovo železnico št. 47

v Ljubljani. 2259-1

Poštna upraviteljica

se išče pod ugodnimi pogoji. Vstop lahko takoj ali po dogovoru. Kraj lep, prijazna okolica, v poletnem času veliko tujcev in izletnikov. Ponudbe na poštni urad **Dovje, Gorenjsko.** 2169-6

Ženitna ponudba.

30letni trgovec v prijaznem kraju blizu Ljubljane, z večletno dobro idočo trgovino, se želi seznaniti z gospodično, 17 do 25 let staro, ki bi imela neko liko gotovine.

Gospodične, ki so že prodajalke ali ki imajo veselje do trgovskega stanu, naj določijo svoje ponudbe z natančnim naslovom in s sliko do konca t. m. na upravnistvo „Slovenskega Naroda“ pod „Prostovoljnost“. 2256-1

Aspirant Pharmaciae.

S 1. avgustom sprejem v e. kr. lekarno absolviranega šestšolca (gimnazij), ki si želi izbrati lekarniški poklic, kot aspiranta.

Ph. Mr. Danilo Pirc

lekarnar v Idriji. 2170-3

Gostilna

na dobrem kraju, z vrtom in kegljiščem, se za avgust spretnemu gostilničarju, ki more položiti varščino, da v zakup ali pa na račun.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2220-3

Stara živahna

trgovina

z mešanim blagom, v zvezi z gostilno, se odda z zalogo, celo hišo, vrtom, skladišči itd. za dobo od 5 do 10 let v najem.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“. 2013-7

Prodaja lesnega materiala.

Nekaj tisoč kubičnih metrov okroglega in žaganega lesa različnih debelosti in dolgosti se proda prav ceno.

Uprašanja stavbni pisarni v Bohinjski Beli.

Materijal leži v neposredni bližini postaje Bohinjska Bela. 2262-1

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kapital in predaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, priporitet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamajava in izplačila

izdane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone.

Vinkuluje in devinkuluje

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje prodaje na vrednostno papirje.

Zavaruje srečke proti kurznim izgubam.

vojaške ženitninske kaveje.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzlaga.

Promet s čeki in nakaznicami. 8-81

ОДБОР.

Fric Novak. restaurater.

2283-1

dne 14. julija 1905.

2254 - 1

2236 2

Šunka s kožo, kilo po 1 gld., brez kosti po gld 1¹⁰, plečeta brez kosti po 80 kr., slanina in suho meso po 80 kr., prešičevi in goveji tesniki po 1 gld., glavina brez kosti po 45 kr.

Salame dunajske po 80 kr., à la kovaške, fine po 1 gld., iz šunke zelo priljubljene po gld. 1³⁰, à la ogerake, trde po gld. 1⁵⁰, ogerake fine po gld. 1⁸⁰ kilo. -- Velike klobase ena 20 kr. 266 18

Slivovka, brinovec, pristen, liter po gld. 1³⁰. — To priznano dobro blago pošilja po povzetju od 5 kil naprej prekajevala in raspošiljalec živil

Janko Ev. Sirc v Kranju.

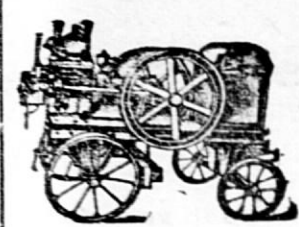
36letni uslužbenec državne železnice, katoličan, se želi, ker nima druge prilike, tem potom v svrhu ženitve seznaniti z gospodično, staro od 20 do 30 let, dobro vzgojeno, izobraženo, priljudno, slovenskega in nemškega jezika zmoglo, ki bi imela par tisoč kron premoženja. — Za molčljivost se jamči s častno besedo. 2369—1
Dopisi s sliko pod štev. „5091“ na upravnikstvo „Slov. Naroda“.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponosi oboji vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri 07 m zjutraj obojni vlak v Trbiž ob 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — O' 7. uri 5 m zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejcevic, Pizen, Marjine v are. He. Francove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopolne obojni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj, Solnograd, Inomost, Bregenc, Zeneva, Pariz. — Ob 3. uri 15 m popolne obojni vlak v Podnart-Kropo, samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 3. uri 58 m popolne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabel, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein Reifling v Steyr Linc, Budejcevic, Pizen, Marjine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, [Ljubljana-Linc-Praga] direktni voz I. in II. razr., Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponosi obojni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). **PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE.** Osební vlaki. Ob 7. uri 17 m zjutraj obojni vlak v Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — **PRÍHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA.** Ob 3. uri 23 m zjutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Ljubljana) direktni voz I. in II. razr.). Inomost, Franzensfeste Solnograd Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak Ob 7. uri 12 m zjutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopolne obojni vlak s Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marjine vare, Prago (Praga Linc-Ljubljana direktni voz I. in II. razreda), Pizen, Budejcevic, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zenevo, Curih, Bregene, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smober, Pontabel. — Ob 4. ur 29 m popolne osební vlak z Dunaja, Ljubna, Selthalja, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 06 m zvečer obojni vlak s Dunaja, Lipskega Prage, Franzensfeste, Karlovih varov Heba, Mar. varov, Pizna Budejcevic, Linc, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla, čez Selthal ob Inomosta v Solnograda. — Ob 9. uri 5 m zvečer iz Lesec Bleda samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 10. uri 40 m zvečer obojni vlak iz Trbiža ob 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — **PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVJA.** Osební vlaki. Ob 8. uri 44 m zjutraj obojni vlak iz Novega mesta v Kočevja, ob 2. uri 32 m popolne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m. zvečer istotako. — **ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK.** Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponosi samo ob nedeljah in praznikih — **PRÍHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNICA.** Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 10. uri 59 m dopolne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponosi samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 1/2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

2119-6

Velik uspeh proti parnim lokomobilom!

Bernhardtovi petrolinski lokomobili in motorji

delajo za polovico ceneje nego parni stroji in jim ni treba izprašanih strojnikov, za postavljanje ni treba koncesije, obrat je popolnoma varen, brez vsakega dima, brez saj in duha. Naprave za sesalni plin od 10-100 konjskih sil v popolni izvršitvi. Obratnih stroškov 2-3 vinarje za vsako uro in konjsko moč. Več pro-spekti tvornice za motorje in stroje

G. BERNHARDT'S SÖHNE
DUNAJ, XII., Schönbrunnerstrasse 123/v

Originalni **SINGER** Pazite na tvorniško znamko.

šivalni stroji.

SINGER Co. del. družba za šivalne stroje.
V Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6. 71-28

Samo **TING-TING** zamori vse stenice z zalego vred in vso drugo mrčes.

Povsod napredaj po 60 h: v 1/4, 1/2 in 5 literskih steklenicah ceneje. Brizgalka 20 h.
Glavna zaloga v Ljubljani, Anton Kane, drogerija. 1775-7
Druga sredstva odločno zavračate!

Kaj je Fips?

Fips je impregnirana, oblastveno varovano vreča proti moljem za shranitev zimske obleke brez poletja.
Fips brani kairo, naitalin in mrčesji prašek ter na tedne trajajoči njih smrad.
Fips je jako cen, ker ga rabimo lahko več let in si prihranimo stroške za shranjevanje.
Fips je higienci, ker ni potreba obleke dajati shranjevat drugam, s čimer zabramimo, da bi se bolezenske kaji zanesle s poleg stoječe obleke in s tem v stanovanje.
Fips je že na tisoč krajih v rabi in je na razpolago mnogo priznanj.
Fips se dobiva v treh velikostih.
Fips št. 1, 50 x 70 cm za bluže, klobuke, mufe, plete K - 80, št. 2, 60 x 112 cm za cele moške obleke, damska krila K 1-1, št. 3, 65 x 140 cm za zimske suknje, kožuhe, dežne plašče K 120.
Fips se dobiva po vseh večjih trgovinah s papirjem in v 1113-15

za'ogi papirja **A. L. FABER**
Dunaj, VII. Neubaugasse 80.

Najnovejše modroce na peresih

Novi modroce „Sanitas“ pri snaženju.
Navadni stari modroce pri snaženju.

„Sanitas“

ki se lahko snažijo zračijo in popravljajo ima vedno v zalogi ali pa izvrši po naročilu 127-29

Dragotin Puc

preprogar in tapetnik
Dunajska cesta 18. Ljubljana Dunajska cesta 18.

Upravno premoženje: K 7.024.718.89.
Hranilne vloge: K 7.651.915.41.

Kmetska posojilnica Ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 % brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike. 18-27

Posojila po 5% in po 5 1/4 %.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 in 35 let ali pa v krajšem času po dogovoru.

URADNE URE: razen nedelj in praznikov vsak dan od 8.-12. ure dopoldne in od 3.-4. ure popoldne.

Telefon št. 185. Poštnega hranilnišnega urada št. 828.408.

Josip Reich
« parna »
barvarija in kemična spiralnica ter likanje sukna
Poljanski nasip - Ozke ulice št. 4.
Sprejemališče
Selenburgove ulice šte. 3.

Važno! za Važno!
gospodinj, trgovce in živinorejce.

Najboljša in najcenejša postržba za droge, kemikalije, zelišča, cvetja, korenine itd. tud po Kneippu, ustne vode in zobni prašek, ribje olje, redilne in posiljalne moke za otroke, dišave, mila in sploh vse toaletne predmete, fotografirane aparate in potrebščine, kirurška obve-zila vsake vrste, sredstva za desinfekcijo, voski in paste za tla itd. — Velika zaloga najfinjšega rumna in konjaka. — Zaloga svežih mineralnih vod in soli za kopel.

Oblastv. konces. oddaja strupov.
Za živinorejce posebn. priporočljivo: grenka sol, dvojna sol, soliter, encjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

« Drogerija »
Anton Kane
Ljubljana, Selenburgove ulice 3.
Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semenca, skorje itd. itd.

Blaž Jesenko
Ljubljana, Stari trg 11. priporoča
klobuke
cilindre, slamnike itd.
najnovejše fašone
po najnižji ceni.

Odlikovani z zlato kolajno in častno diploma v Parizu 1904.

Anton Presker
krojač in dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 16
priporoča svojo veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, lopice in plaščev za gospe, nepremočljivih havelokov itd. itd. 29

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Jv. Seunig
trgovec z usnjem na drobno in debelo v Ljubljani, Stari trg št. 7 priporoča
olje zoper prah

dosedaj najboljšo, prosto bencina, smole, petroleja ter kislin brez konkurence, brez vsakega duha po najnižjih cenah: 1 kg. 80 h, več 4 70 h, pri nakupu večje množine se ceneje.

Novo! Patentirano Novo!
nepremočljivo mazilo
za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Technikum Mittweida.
Direktor: Prof. A. Holzt. Kraljevstvo Sasko.
Višji tehniški zavod za električno in strojno tehniko.
Posebni oddelki za inženjerje, tehnike in delovodje. — Elektrotehniški in strojni laboratorij. — Učne delavnice.
V 36 železnem letu 3610 dijakov.
Program itd. brezplačno od tajništva. 453-9

HLODI

Nova tovarna za lesne izdelke v Ljubljani kupuje skozi celo leto proti gotovini sledeče hlode na kubični čevljev franko državni kolodvor Ljubljana: vrsta I. II.

Smrekove, jelkove in borove od 24 cm. debelosti naprej in dolgoti 4, 5, 6, 7 in 8 metrov	K — 54 — 52
Bukove od 26 cm debelosti naprej, dolgoti m 2-20 in m 4-40	— 48 — 44
Hrastove od 28 cm debelosti naprej, dolgoti od 2 m naprej	1 — — 80

Ponudbe se sprejmejo za vsakršno število in je iste nasloviti na 787-27

TOVARNO ZA LESNE IZDELKE
Cesta na Rudolfovo železnico 47. Pisarna Selenburgove ulice 6.

FRAN CHRISTOPH-ov
svetli lak za tla
je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.
V Ljubljani:
Anton Stacul in Brata Eberl.
V Škofji Loki: Matevž Žigon; v Kranju Fr. Dolenz;
v Postojni: C. Pikel. 1010-5

Hamburg- Amerika
Iz Ljubljane v New-York
z dobro, pristo hrano.
Odhod iz Ljubljane vsak ponedeljek, torek in četrtek v tednu. 11-28

Zastopnik:
FR. SEUNIG, Ljubljana
31 Dunajska cesta 31 zraven šrange

Izvrstna sigurna vožnja z brzoparniki
samo 6 dni samo
Pojasnili se dajo povečkrat brezplačno.

Hidravliške stiskalnice

Zlata svetinja Szegedin 1908
Zlata svetinja Budapesta 1899
Zlata svetinja Požun 1902

Za hidravliške stiskalnice

za vinski in sadni mošt za velik obrat z eno ali dvema prevoznima košarama.
Stiskalnice za vino, sadno vino in sadni sok z gonitvijo na roke s pritiskom Herkules, lesena ali železna gonitev.

Mlini za sadje in grozdje, robkalni stroji in sušilni aparati za sadje.

izdelujejo in razpošiljajo kot specialiteto najnovejše konstrukcije

Ph. Mayfarth & Co.

Dunaj, II/1 1942-4
Špecialna tovarna strojev za uporabo sadja.
Ilustrovani katalogi gratis in franko. Prosim za skorajšnja vprašanja.

Ustanovljena 1880. Postajališče cestne železnice vila SAMASSA.

Ustanovljena 1880. Postajališče cestne železnice vila SAMASSA.

Prva največja in najstarejša zaloga klavirjev v Ljubljani
Florijanske ulice šte. 42.

Usojam se čast. p. n. občinstvu naznanjati, da oddam od danes naprej vse klavirje in pianine po najnižji ceni. Klavirji so iz zaloge najbolj renomiranih dunajskih firm in niso kramarsko blago.

Salonski skračeni klavirji črni, motni ali politirani orehovi, z navzkrižnimi strunami, s sedmim železnim oporilom, slonokoščeno klaviaturo, 7 1/4 oktav moderator (zvok harfe).

Pianini črni, motni, angleška repeticijska mehanika, navzkrižne strune, slonokoščena klaviatura, moderator 7 1/4 oktav, želez. oporilo, oklepni glasovnik.

Mignon skračeni klavirji preigrani klavirji in pianini po najnižjih cenah v zalogi za prodaj.

Najnižja izposojevalna pristojbina.
Pri prodaji jamčim za vsak instrument 10 let.
Priporočam se tudi najvrednejše za ubiranje in popraviljanje v mestu in na deželi.
Z odličnim spoštovanjem 18 63-6

FERD. DRAGATIN
trgovec s klavirji, ubiralec in popraviljalec, zapriseženi cenilec c. kr. okr. sodišča.

Nova šola.

V Jaršah pri Domžalah se oddajajo
za zgradbo nove dvorazrednice stavbna dela

konkurenčnim potom.

Stavba, ki mora biti še letos pokrita, je proračunjena na 31.200 kron. Natančni proračun in načrti so na razpolago v občinski pisarni na Rodici 14.

Ponudbe se morajo vložiti do 20. julija.

Vsak ponudnik mora vložiti 4% varščine, katero mora v 8. dneh po podelitvi popolniti, kakor bo sklenil krajni šolski svet z ozirom na ponudnika, največ na 10%.

Krajni šolski svet si pridrži pravico oddati delo skupno ali posamezno in ni vezan oddati delo najcenejšemu ponudniku.

Krajni šolski svet v Jaršah pri Domžalah.

dne 5. julija 1905.

M. Slabič, predsednik.

2172-3

Restavracija „pri Levu“

Marije Terezije cesta 16. prei Košenina. Marije Terezije cesta 16.

Vsak dan večkrat sveže

puntigamsko marčno in bavarsko pivo.

Pristni cviček, razna druga naravna ter vina v steklenicah in raznovrstni šampanjec.

Izborna jako cena kuhinja.

Na razpolago je velik senčnat vrt in prostoren salon za društvene veselice, zborovanja i. t. d.

Večkrat v tednu domače godbene zabave.

K obilnemu obisku vabi najljubše

Al. Kos, restavrator.

1914-10

Najcenejša pot za zdaj!!

Red Star Line
Rdeča zvezda *

V Ameriko!

Antwerpen

Hitra in varna vožnja z moderno opremljenimi novimi brzoparniki te solidne

New York

družbe pri poštenih in snažnih posredstvih. Natančen zanesljiv pouk in veljavne listke

Philadelphia

dobite v 861-18

Kolodvorskih ulicah št. 41

od južnega kolodvora na desno. a zastopstvo „Rdeče zvezde“

Franc Dolenc.

V našo pisarno pridite za gotovo vsaj v torek dopoldne, da prestopite pravočasno na barko v soboto zjutraj. Naši parniki — Finland, Kronland, Vaderland, Zealand — vozijo do New-Yorka sedem dni. To je pribito. Vljudnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Nova rast las! Nič več plešavosti!

Po izreku premnogih zdravnikov boljšega sredstva za rast las ni moči več iznajti, nego je „Lovacrin“.

To naznanilo je za vsakogar, dame ali gospode, ki so doslej rabili brez uspeha premnoga sredstva za rast las, prav posebnega pomena. Zdržim se seveda vsake sodbje o drugih sredstvih, to Vam pa lahko zadržno zagotovim, da je „Lovacrin“ najuspešnejše. — Izdeluje se vedno po znamenitem receptu in dobivam zanj vsak dan na stotine priznanj. V malo dneh, ko prvič namažete, prično lasje rasti in rastejo, dokler ne dobimo polnih naravnih las z močnimi koreninami. Vrhutega pa lasje, ki so zrastle vsled porabe „Lovacrina“, ne izpadajo. Vse strani tega lista bi lahko napolnil z izpričevanji, ki sem jih dobil poslednjih šest mesecev.

„Lovacrin“ učinkuje v tako kratkem času, kakor si komaj želimo. Najprej se pokaže rahel mah trdnost ukoreninjenih las, ki se razvije z ravnotako močjo kakor pri mladem, zdravem človeku.

„Lovacrin“ rabijo osebe vseh stanov, obojega spola in vsake starosti. Mnogo najbolj znanih oseb sedanosti ga je rabilo z uspehom.

„Lovacrin“ prepreči izpadanje las, odstranjuje luske, da padanje las, pospešuje rast obrvi, trepalnic, brk in brade ter rast las pri plešastih.

Oena velike steklenice „Lovacrina“ za več mesecev K 5.—, 3 steklenice K 12.—, 6 steklenic K 20.—. — Pošljite po povzetju ali če se pošlje denar naprej evropska zaloga:

M. FEITH na Dunaju, VI., Mariahilferstrasse 45.

Zaloga v Ljubljani: Anton Kane, drogerija,

1732-3

dobiva se pa tudi v mnogih drogerijah, parfumerijah in lekarnah.

Največja zaloga navadnih do najfinjših otroških vozičkov

In navadne do najfinjše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Nezanjani naročnikom se pošlje s povzetjem.

Odlikovan s častno diplomom in zlato kolajno na III. dunajski modni razstavi

P. CASSERMANN

krojaška obrt

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 3

se priporoča v izgotavljanje moških oblek kakor tudi vseh avstr. uniform po najnovejšem kroju.

Priznana solidno delo in zmerno ceno. Pristao angleško blago je v največji izberbi vedno v zalogi.

Ivan Jax in sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 17

priporočata

svojo bogato zalogo

šivalnih strojev, vozniških koles,

glasbenih avtomatov in pisalnih strojev.

Veliko zalogo

rokavic za dame in gospode

kravat za gospode

toaletnega blaga

dalje

ščetic za zobe, glavnikov, dišav, mil itd. itd.

iz najbolje renomiranih tovarn priporoča

Alojzije Persche

Ljubljana

Pred škofijo št. 21.

Klobuke slavnike cilindre in čepice v največjih količinah in v velikih izberah priporoča Ivan Soklič Pod brambo št. 2. Postaja elek. železnice.

Parketna pasta

s porabo KOREIN cenejša.

Dá parketom sijajen blek. Otémnelost izključena. Pološeni podi vedno kakor novi. Linolej se sveti kakor zrolo in se nikdar ne lomi.

1 kg v pušici gld. 1.— boljše; 1/2 kg v pušici 60 kr.; 1/4 kg v pušici 35 kr. izdatn ejše. Ime in znamka postavno zavarovana; patent prijavljen.

Obenem priporočamo za vsakdanje čiščenje sob

parketin

ki zadostuje za dolgo časa, ima posebne prednosti, ne ogreje, ne zlepi sčeti in olajša čiščenje. Za nove in obrabljene pode je edino pripravna rumena pasta „Korein“.

V Ljubljani imajo v zalogi: brata Eberl, Adolf Hauptmann, Anton Kane in Peter Lassnik.

1774

TRGOVINA Z MODNIM IN SVILENIM BLAGOM TER POTREBŠČINAMI ZA KROJAČE IN ŠIVILJE.

ERNEST SARK LJUBLJANA Dvorski trg št. 1.

K št. 5485.

AVISO.

Zaradi zagotovitve zakupne dobave sena, slame, drv, premoga in ovsas čas od dne 1. oktobra 1905 do 30. septembra 1906 se bodo vršile pismene ponudbene obravnave v uradnih prostorih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinov, in sicer v nastopnih postajah:

v Gradcu	dne 29. julija 1905
„ Mariboru	„ 31. „ 1905
„ Celju	„ 5. avgusta 1905
„ Ljubljani	„ 2. „ 1905
„ Celovcu	„ 26. julija 1905
„ Beljaku	„ 25. „ 1905
„ Trstu	„ 24. „ 1905
„ Gorici	„ 3. avgusta 1905
„ Pulju	„ 24. julija 1905
„ Brucku ob Muri	„ 28. „ 1805
„ Trbižu	„ 7. avgusta 1905

Natančnejši pogoji in ponudbeni obrazci se razvidijo iz obširnega razglas v št. 154. „Slovenskega Naroda“ z dne 8. julija 1905, kakor tudi pri vseh c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinih do obravnave dne med 10. in 12. uro dopoldna.

C. in kr. intendancija 3. voja v Gradcu.

Tovarna pohištva J. J. NAGLAS

Ljubljana, Turjaški trg št. 7.

Največja zaloga

pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gospode sobe, Preproge, zastorji, modroci na vzmeti, žimnati modroci, otroški vozički itd.

Najnižje cene. Najsolidnejše blago.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Fotografija!

S tem uljudno naznanjam, da sem svoj

fotografski atelije

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32

popolnoma na novo uredil

in opremil

z najnovejšimi aparati najmodernejšimi prospekti (ozadji) in krasnimi dekoracijami

ter mi je vsled tega omogočeno ustreči največjim zahtevam častitega občinstva, a navzile temu z zmernimi cenami in pošteno točno izvršitvijo.

Prodajam po nizki ceni

vse prejšnje v zelo dobrem stanu nahajajoče se fotografske aparate, prospekte, dekoracije i. t. d.

Priporočam se za mnogoštevilna naročila ter bilježim

z najodličnejšim spoštovanjem

1384-12

Davorin Rovšek

Fotograf Ljubljana, Kolodvorske ulice št. 32.

Ceno češko posteljino perje!
5 kg novega skubljenega K 9-60, boljšega K 12-; belega, jako mehkega skubljenega K 18-; K 24- snežno belega, mehkega, skubljenega K 30-; K 36-; Pošilja se franco proti povzetju. Tudi se zamenja ali nazaj vzame proti povrnitvi poštnih stroškov. 1918-5
Benedikt Sachsel, Lobes 35.
pošta Pizen na Češkem.

Usak dan sveži sladoled
se dobiva 1030-17
v kavarni in slaščičarni
Jakob Zalaznik
Stari trg šte. 21.

Triumph-štedilna ognjišča
za gospodinjstva, ekonomske i. t. dr. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljši in najtrpežnejši izdelek. Največja prihranitev goriva. Specijaliteti: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani namki. 1235 11
Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“
S. Goldschmidt & sin
Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Ženitna ponudba.
30letni možki, mlinar, želi sklopiti v zakon z gospodično ali vdovo s kakimi 4000 K gotovine. Vajene kake kupčije ali obrti imajo prednost. 2186-2
Uzel bi v zakup gostilno, mlin ali žago. — Dopisi pod št. 2890 Trst, centralna pošta.

Kavarna „Ilirija“
ob praznikih, sobotah in nedeljah
vso noč odprta.
Frie Novak
kavarnar 73-33
Kolodvorske ulice št. 22.

Vajenca za tiskarstvo | Stanovanje | Mesečno sobo
sprejme 2204-3 obstoječe iz 1 sobe in kuhinje, se odda z avgustom v Cigaletovih ulicah št. 3 poleg sodnije. 2104-3
FR. IGLIČ, akcid. tiskarna Mestni trg, Ljubljana.
oddaja takoj 2203-3 **FR. IGLIČ, trgovec** Mestni trg, Ljubljana.

Odvisni niste več
od tiskarja, če se kupite moj aparat za tiskanje s tipami. Z njimi lahko vsakdo takoj tiska: vizitnice, adresne karte, avize, cirkularje, uradna povabila, koverta, povabila na shode itd. Aparat ima več tip kakor drugi tiskarski stroji in stane z vso opremo:
65 črkami n. — 70 253 črk n. 2-40
90 " " — 85 354 " " 3-
127 " " — 120 468 " " 3-60
140 " " — 160 640 " " 5-
211 " " — 2- 809 " " 6-
J. LEWINSON, tovarna štampilj in gumijevih tip, graverska dela. Dunaj I, Adlergasse 7 (telefon 12.179) in **ODESA** na Ruskem, Puškinskaja 18.
Zastopniki se iščejo. Neugajoče se vzame nazaj. Cenovniki zastoj. 246-26

Prva in edina narodna trgovina
v kateri gospodje razun konfekcije čisto vse dobe, je
Prva modna trgovina za gospode
Engelbert Skušek
2075-5
Pred škofijo 19. Ljubljana Pred škofijo 19.

Nujno svarilo.
Častito občinstvo v njega lastnem interesu opozarjamo, da se delajo poizkusi rastlinske masti pod različnimi imeni in znamkami poveličevati in spravljati na trg.
Pred nakupom takih malovrednih ponaredb nujno svarimo, zakaj le po našem, v vseh državah patentovanem načinu napravljeni
KUNEROL
je dokazano prva in najboljša rastlinska mast, ki je kot najčistiša jedilna mast priznana od avtoritet. 2538-42
Popolno nadomestilo za surovo maslo, svinjsko maslo, maslo itd.
Zahtevajte „Kunerol“ v vsaki boljši prodajalnici jestvin. V kraje, kjer se „Kunerol“ še ne dobiva, pošljamo poskusne pošne skatle po okoli 5 kg brutto po 8 K 50 h za skatlo, tranko na vsako avstro-ogrsko pošto proti povzetju. Za razpečevalce po železnici v zavrtkih po 1/2 ali 1 kg, zabojih pa od 10 kg naprej.
Za grosiste prednostne cene!
Brošure in zdravniška izpričevanja zastoj.
Prva in najstarejša tovarna za rastlinsko mast v monarhiji
Emanuel Khuner & sin
Dunaj XIV/2. Etabilirana 1880.
C. kr. dvorni založnik

Dobra kuharica
je izšla **Minka Vasičeva** je izšla
v založništvu Lavoslava Schwentnerja v Ljubljani.
Dobiva se samo vezana; cena 6 K, po pošti 6 K 55 h.

Žalne klobuke vence in trakove
priporoča 29
Benedikt, Ljubljana.

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo
ki ga priporočajo odlični zdravniki, akoro v vseh evropskih državah s odličnim uspehom uporablja proti vsake vrste izpuščajem
slasti proti kroničnim lišajem in paraz. izpuščajem, dalje proti rdečici na nosu, ozeblinam, potenju nog, luskam na glavi in v bradi. **Bergerjevo kotranovo milo** ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini.
Pri polnih boleznih rabite jako uspešno
Bergerjevo kotranovo žvepleno milo.
Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje vse nesnage s polti,
proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljivo kozmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi
Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,
v katerem je 35 odst. glicerina in ki je parfumovano.
Kot odlično sredstvo za glavo se rabi dalje z izvrstnim uspehom
Bergerjevo boraksovo milo
in sicer proti ogrecem, ogorenju, pegam mo- zoljem in drugim neprijetnim kož. Cena komadu vsake vrste s navodilom o uporabi 70 v.
Zahtevajte po lekarnah in zadovnih trgovinah izključno **Bergerjevo kotranovo milo** in pazite na poleg stoječo varstveno znamko in na polegstoječo firmni podpis **G. Hell & Co.** na vsaki etiketi. Odlikovan s častno diplomom na Dunaju 1883 in z zlato svetilko na svetovni razstavi v Parizu 1900.
Vsa druga medic. in higien. mila znamke **Berger** osmeteta v navodilu, ki se prilega vsakemu milu.
Naprodaj v vseh lekarnah in zadovnih trgovinah.
Na debelo:
G. Hell & Comp., Dunaj, I., Elberstrasse 8.
V Ljubljani se dobiva v lekarnah: **Milan Leustek, M. Mardetschläger, J. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trnkoczy** in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem. 861-18

Cudovita novost!
325 komadov za 2 gl.
Krasna ura z lepo verižico, točno idoca, za katero se daje dveletna garancija; zelo lepa laterna magica s 25 krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo elegantna broža najnovejše oblike, 1 lepa kravatna igla s simlii briljantom, 1 krasen kolij iz orient. biservov, s patent. zaklepom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjat mošnjiček, jako elegantni nastavek za smotke z jantarem i gar- nitura ff. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov s patent. zaklepom, 1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in še 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje hiši zastoj. Krasnih 325 komadov z uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštnemu povzetju za 2 gl. raz pošiljalnica
S. Kohane, Krakov
št. 223.
Ako ne ugaja, se denar vrne. 2236
Mnogo priznanih pise n.

Schicht-ovo štedilno milo z znamko „jelen“.
Zahtevajte pri nakupu
Ono je **zajamčeno čisto** in brez vsake škodljive primesi. — **Pere izvrstno.**
Kdor hoče dobiti zares **jamčeno pristno**, perilo neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.
Dobiva se povsod!
Juri Schicht
največja tovarna svoje vrste na evropskem kontinentu.
Ustje (Češko)

Denar za ranžiranje.

Za vse častnike, vse uradnike, vse stanovske osebe. Najkulantnejši pogoji in najnižje obresti. Prikladno odplačevanje v 60 do 180 mesečnih obrokih. Brez stroškov in hitra rešitev. Najvišji zneski na obresti, užitke in založene denarje. Natančna vprašanja v nemškem jeziku s poštino za nazaj pod šifro „Solide Geldquelle 9“ na anonarno ekspedicijsko Edvard Braun, Dunaj I., Rotenturmstrasse 9. 2035-3

Dober, samostojen krojač

dober prirojevalec in računar, dobi takoj ali vsaj do oktobra prav dobro mesto na Dolenjskem. Dela je vsaj za dva pomočnika. Prosto stanovanje in postranskega zaslužka 400 K in več. Z majhno rodbino ali oženjeni s šiviljo imajo prednost. Ponudbe na upravništvo „Slov. Nar.“. 2171-2

Iaz

ne poznam za gojitev kože, osobito za odstranitev peg in za doseg neke polti boljšega in uspešnega zdravljenega mila, rego je preizkušeno

Bergmannovo lilijno mlečnato milo (znamka 2 skratka)

Bergmann & Co., Dečin ob Labi.

Prodajajo kos po 80 vin.:

Drogerija Anton Kanc, J. Wutscherja nasl. V Schiffer in Oto Fettich-Frankheim 1 930-9 v Ljubljani.

Starejšo prodajalko

za glavno trgovino s papirjem na Mestnem trgu sprejme 2229-2

Fr. Iglč, Ljubljana.

Bukovih drv

kupim 100—150 sežnjev.

Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“.

NOVO!

Ivan Cankar:

GOSPA JUDIT.

To najnovejše delo Cankarjevo bo gotovo zanimalo tem bolj, ker nekako že v povesti sami, še bolj pa v predgovoru Cankar reagira na znano kritiko o svojem delu „Hiša Marije Pomočnice“ in brani svoje umetniško stališče. Izza Prešernove „Nove pisarije“ ni bila pozneje več napisana nobena boljša in ostrejša satira. Da se je pokazal Cankar iznova tudi mojstra v slogu in jeziku, ni reba poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni opremi, z izvirno risbo na naslovnem listu. 23-79

Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v; eleg. vez. 3 K 20 v; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani

Prešernove ulice št. 3.

+ Suhi +

slabotni, slabokrvni, bledeči dobe prekrasno zalito telo po kratki rabi moje odlikovane redilne moke Käthe (zdravniško priporočeno). Damam bujen stas. Strogo pošteno. Karton stane fl 110. Po nakažnici ali po povzetju z navodilom vred. Glavna prodajalnica in razpošiljalnica

gospa Käthe Menzel 62-28

Dunaj XVIII. Schulgasse 3 I. nadst. 64.

Ustanovljeno leta 1842.

ČRKOSLIKARJA, SLIKARJA

NAPISOV IN QRBOV 1897

BRATA EBERL

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 6, Igriške ulice št. 6

Telefon št. 154

Kaiser-Borax

dela polt nežno in belo.

ST. FERNOLENT. WIEN

Fernolendta NIGRIN

je zlasti priporočljiv za chevreaux, box-calf in lakasto usnje, daje usnju najlepši blek in je ohranja stanovitno. — Pazite na zgorajšnjo varstveno znamko. Dobiva se povsod.

Le malo časa

se prodaja zaradi opustitve trgovine 172-40

vse blago

pod tvorniško ceno

v modni trgovini

Rudolf Jesenko

Stari trg št. 13

Visokošolec

želi vstopiti čez poštice v odvetniško ali notarsko pisarno.

Ponudbe na upravništvo „Slov. Naroda“ pod šifro „A. B.“. 2208-3

Dobro izurjeno in samostojno prodajalko

za podružnico, takoj sprejemem. Ravno tako sprejemem za svojo trgovino

dva vajenca

iz boljše hiše. — Ponudbe na

Anton Verbič, trgovec

Sevnica ob Savi. 2183-4

Založnik zveze c. k. av. drž. uradnikov

K. Košak

zlatar

Ljubljana, Prešernove ulice 5

priporoča slav. občinstvu svojo

veliko zalogo

zlatnine in srebrnine, briljantov in diamantov

in drugih v njegovo stroko 142

spadajočih stvari 30

po najnižjih cenah.

Stanovanja

obstoječa iz 3 in 5 sob, se oddajo, najem v novih stavbah v Dalmatiji, novih ulicah.

Povpraša se v Šelenburgovih ulicah št. 6, I. nadstropje, pisarna Deghenghi. 2129-9

Nepremočljivi

dežni plašči

iz orig. angl. dvojnega blaga iz ovčje volne z gumijevim vlogom in pa 1922-5

gumijevi plašči

vsake vrste za gospode, dame in otroke.

Vzorci, cene in navodila za mero z obratno pošto.

PAGET & Co.

Dunaj, I. Riemergasse 13.

Res

je, da proti luski in izpadanju las ni uspešnejšega sredstva in tudi ne bolj osvežujoča vode za glavo, nego je svetovnoslavni

Bergmannov

originalni um Shampooing-Bay (znamka: 2 skratka)

Bergmann & Co., Dečin ob Labi ki je znano najstarejša in najboljša znamka ruma Bay.

Prodajata v steklenicah po 2 K

Drogerija Anton Kanc in brivec O. Fettich-Frankheim 3 930-9 v Ljubljani.

Slovanom, ki se pridejo zdraviti v Harlove vane (Harlsbad) se priporoča

dr. Pavel Vejnar.

Ordinira v hiši „Brandenburger Tor“.

Preselitev.

Svojim častitim odjemalcem ter slavnemu občinstvu sploh vljudno naznanjam, da sem svojo

trgovino s klobuki

slamniki, čepicami, moškim perilom, kravatami itd.

preselil

iz Starega trga št. 4

na Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manufakturne trgovine.

Zahvaljujem se iskreno vsem za dosedanje zaupanje in prosim, da me podpirajo z naročili tudi na novem prostoru.

Blago imam solidno, cene zmerne.

Postrežem točno.

Z odličnim spoštovanjem 205J-4

G. ČADEŽ

trgovec

Ljubljana, Mestni trg št. 14.

Resnično

„Zorichin“

pomaga velikansko kot nedosežen „uničevalec mrčesov“.

Kupuj pa „le v steklenicah“!

V Ljubljani pri gospodih:

Iv. Fabiana nasl.	Ant. Kanc, drog.	Alojzij Lilleg.	A. Sušnik.	Ferd. Terdina.
Anton Korbar.	Mihael Kastaer.	A. Mehle.	M. E. Supan.	Uradniško kon-
F. Grošelj.	Edmund Kavčič.	P. Mencinger.	A. Sarabon.	sumno društvo
Karl C. Holzer.	Henrik Kenda.	Josip Murnik.	Viktor Schiffer.	
Ivan Jebračin.	Josip Kordin.	J. Perdan.	M. Spreitzer.	
Ant. Ječminek.	Anton Krisper.	Vaso Petričič.	Anton Stacul.	
Leopold Jeran.	Peter Lassnik.	Karl Planinšek.	Fran Stupica.	

Bled: Pavel Homann, Oton Wölfling.

Crnomelj: Andrej Lackner, Karl Müller, B. Schweiger, Anton Zurec.

Draga: P. S. Turk.

Hrib: A. Bučar, Fran Kovač.

Idrija: A. Jelenec, Josip Šepetavec, Valentin Lapajna.

Kamnik: E. Hayek, J. Klemenčič, J. Koschir, Fr. Šubelj.

Kočevje: F. Jonke nsl. R. Koprnik, Fr. Loy, P. Petsche, J. Röthel, M. Rom, F. Schleimer, F. Göder, r. F. Verderber.

Kostanjevica: Alojzij Gač.

Krško: F. X. Aumann sin, R. Engelsberger.

Kranj: Fran Dolenc, Ivan Majdič, Karl Savnik, Jekarnar „pri sv. Trojici“, J. Krenner, R. & E. Ross.

Litija: Lebinger & Bergmann.

Lož: F. Kovač.

Mirna: Josip Schuller.

Mokronog: J. Errath, B. Šbil, „pri škofu“, Peter Strel.

Novo mesto: Küssel & Končan, A. Pauser, F. Pietersky, I. Picek.

Polhov gradec: J. A. Leben.

Postojna: A. Dittrich, G. Pikel.

Radeče: Ivan Haller, J. Trepečnik, I. občno radeško konsumno društvo.

Radovljica: L. Fürsager, Fr. Homann, Oton Homann.

Sodražica: Ivan Levstik.

Sljaka: J. C. Juvancič.

Škofja loka: E. Burdych.

M. Žigon. 1301-11

Travniki: G. Bartol.

Trebnje: Jakob Petrovčič.

Ivan Zernatto.

Tržič: Frid. Ratharek.

Velike Lašče: Ferdinand M. Doganoc.

Vipava: — Vrhpolje: Fran Kobal.

Vrhnika: D. Setine, R. Ratner.

Zagorje: R. F. Miheličič, Iv. Müller sen.

Žužemberk: Jak. Derean.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana, opekarna in tovarna peči

ponudijo vsako poljubno množino

zarezane strešne opeke, „Koroški model“

(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregnirani.

Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. — Lastniki patentov: F. P. VIDIC & Komp. in JOSIP MARZOLA.

Najličnejše, najcenejše in priprostejše strešno kratio.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Sprejmejo se zastopniki. Takošana in najzanesljivejša postrežba. Sprejmejo se zastopniki.